Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Romînia liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Anul XIX nr. 5294
6 pagini
30 bani
Duminică
22 octombrie 1961

Cercetătorii din uzine

Alături de preocupările cotidiene ale muncii în producție, inginerii din numeroase întreprinderi și uzine și-au propus să desfășoare și muncă de cercetare. La Cluj și la Arad, la Timișoara sau Cîmpia Turzii, la Bacău sau în București, în ultimul timp vei întîlni tot mai multe colective de ingineri care au preluat inițiativa *„fiecare inginer să rezolve într-un an cel puțin o problemă tehnico-științifică"*. Pe scurt și-au propus să rezolve teme de studiu. Pînă nu de mult, între inginerii clujeni de la „Ianoș Herbak" și cei de la Uzinele de mașini-unelte din Arad se mai purtau discuții — desigur amicale — cui îi aparține inițiativa. Clujenilor sau arădenilor? Fără a ne asuma rol de arbitru putem afirma că noi am întîlnit-o în ambele uzine, în aceeași perioadă a anului 1960. Dar indiferent unde ar fi apărut mai întîi, această inițiativă a inginerilor este tot atît de prețioasă. Inginerii alături de muncitori și tehnicieni au pus toată dragostea și priceperea lor în munca de construire, dezvoltare și modernizare a întreprinderilor noastre socialiste. Această inițiativă alături de cea luată de inginerii și tehnicienii de la uzinele „Semănătoarea" de a fi „îndrumători tehnici la o grupă de 10-12 muncitori" și altele asemănătoare vin să se adauge la șuvoiul inițiativelor creatoare izvorîte din rîndurile oamenilor muncii în anii noștri.

Temele de studiu ale inginerilor

★

Să ilustrăm cum a fost îmbrățișată inițiativa temelor de studiu pentru ingineri la Uzinele de mașini-unelte din Arad.

Activitatea de producție într-o uzină socialistă este vie, multilaterală, ea nu se împacă cu rămînerea în urmă față de ce e nou în tehnică, după cum și nivelul tehnicii este stimulat în dezvoltarea sa de necesitățile producției. Și în seama cui dacă nu în primul rînd a inginerilor cade această muncă creatoare? Pentru aceasta și din necesitatea de a fi în curent cu noutățile ce apar în meseria pe care o profesează, inginerii constructori de strunguri și mașini-unelte din Arad au primit cu mult interes inițiativa temelor de studiu.

Iată ce ne spun cîțiva ingineri de aici, despre inițiativa „lor".

Tehnologul secției sculărie, *inginerul GHEORGHE ZAMFIRA*, cu ani în urmă strungar în uzină, ne vorbește despre satisfacția personală pe care a avut-o prin rezolvarea unor teme.

— Pentru munca de cercetare pe care noi o desfășurăm trebuie să citim mult. Astfel, înseamnă că putem să fim în mai mare măsură la curent cu noutățile în specialitatea noastră. Aceasta nu este puțin lucru, mai ales că există tendința să ne lăsăm absorbiți de munca de fiecare zi, iar completarea cunoștințelor de specialitate s-o lăsăm pe planul doi. Dar satisfacția mai mare vine atunci cînd vezi că ce ai cercetat și conceput este de folos producției.

Și într-adevăr, prin rezolvarea temei care și-a propus-o anul trecut „îmbunătățirea tehnologiei pentru broșat caneluri" calitatea așchierii la această operație este mult mai bună acum. In acest an inginerul Zamfira rezolvă o temă asemănătoare „îmbunătățirea tehnologiei fabricării frezelor pentru arbori canelați". Desigur aplicarea ei va fi de mult folos producției, iar inginerului Zamfira îi va aduce noi satisfacții.

În anul 1960 *inginera HORTESIA CIOBANU* a studiat locurile de muncă din uzină unde pot fi aplicate mecanisme cu strîngere pneumatică. In acest fel, se vor reduce timpii auxiliari în mînuirea unor mașini fapt ce contribuie la creșterea productivității muncii. O parte a studiului a fost rezolvată în anul trecut. Acum, două prese din secția montaj lucrează cu dispozitive pneumatice. Au fost concepute desenele pentru menghina pneumatică, iar un număr de opt strunguri au fost echipate cu universale pneumatice.

— Anul acesta voi continua studiul și sînt sigură că aplicarea lui în întregime va avea rezultate destul de bune — spune cu modestie inginera.

Inginerii Ion Cristoloveanu, Mihai Tajts, Ilie Vați și alții ne vorbesc de asemenea despre temele lor de studiu, despre experiența căpătată în munca de cercetare și chiar despre unele lipsuri ale planului ce cuprinde temele de studiu.

Să ne oprim la părerea *inginerului șef de concepție I. KAFLIKIEWICS.*

— Anul trecut ne-am întocmit un plan cu aproape 50 teme de studiu. Aproape fiecare inginer din uzina noastră și-a propus să rezolve și să studieze cel puțin o temă. La sfîrșitul anului însă ce-am observat? Că foarte puține teme vom putea aplica, restul avînd doar caracter teoretic sau cu posibilități de aplicare destul de departe în viitor. Orientarea noastră greșită din anul trecut am îndreptat-o în acest an, cînd ne-am fixat teme legate de necesitățile practice ale producției din uzină. Iată că o temă rezolvată în acest an de *inginerul L. LAZAR* „matrițarea fără bavură" se și aplică. *Inginerii ILIE*

ELENA PAVELESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Pe șantierul Combinatului din Comănești

Construcția Combinatului de industrializare a lemnului din Comănești, începută în primăvara acestui an, se desfășoară într-un ritm susținut. Constructorii au încheiat ultima lună cu o depășire de 36 la sută a planului de construcții și montaje, situîndu-se în fruntea întrecerii dintre șantierele industriei lemnului. În prezent ei lucrează la ridicarea fabricilor de placaje de mobilă curbată și de plăci fibrolemnoase. Hala fabricii de placaje este acoperită și se continuă închiderea pereților exteriori pentru a se asigura condiții bune de lucru și pe timp friguros. La fabrica de mobilă se lucrează la acoperiș ca și la montarea unei conducte de legătură a șantierului cu termocentrala Comănești prin care vor fi aduși aburi necesari încălzirii încăperilor pe timp de iarnă. (Agerpres)

Noi școli profesionale

Departamentul Gostat a luat în ultimul timp o seamă de măsuri în vederea pregătirii unui număr mare de muncitori calificați necesari sectoarelor mecanic, zootehnic etc. din gospodăriile de stat. Începînd din acest an vor mai funcționa, pe lîngă gospodăriile de stat, încă cîteva școli profesionale. Astfel, la Nucet (regiunea Ploiești) a luat ființă o școală tehnică de pisicultură. În regiunea Iași va funcționa o școală profesională de viticultură și vinificație pe lîngă gospodăria de stat Cotnari, o școală tehnică, de maiștri (în domeniul viticulturii și horticulturii) pe lîngă gospodăria de stat Huși și o școală tehnică de maiștri (în domeniul zootehnic și agricol) pe lîngă gospodăria de stat Moara Grecilor-Vaslui. Numărul elevilor din anul I înscriși la școlile profesionale a sporit astfel cu 3.000 față de cel existent în 1960.

La secția canetat a țesătoriei de mătase din Capitală lucrează și Elena Stănescu. Dînd numai canete de bună calitate, ea se numără printre muncitoarele fruntașe ale secției. În clișeu: Muncitoarea Elena Stănescu lucrînd cu atenție la mașinile sale.

Foto: AGERPRES

„Săptămîna economiei"

Între 23 și 30 noiembrie Casa de economii și consemnațiuni va organiza în întreaga țară „Săptămîna economiei".

Cu prilejul „Săptămînii economiei" se vor organiza consfătuiri, conferințe, concursuri și manifestări cultural-artistice pe tema economisirii, în cadrul întreprinderilor, instituțiilor, unităților socialiste din agricultură, căminelor culturale, școlilor etc., se vor realiza filme, broșuri, afișe și altele.

De asemenea se va acorda distincția „Fruntaș în acțiunea de economisire" tuturor celor care aduc o contribuție deosebită la dezvoltarea acțiunii de economisire în țara noastră.

Aprovizionarea populației în dezbaterea sesiunii sfatului popular Ploiești

PLOIEȘTI (de la corespondentul nostru). Ieri, la Ploiești a avut loc cea de-a IV-a sesiune a sfatului popular orășenesc. Cu acest prilej deputații au ascultat raportul asupra măsurilor luate de comitetul executiv pentru aprovizionarea populației.

Din raport și din cuvîntul deputaților, a reieșit că în vederea bunei aprovizionări a populației din centrul petrolifer au fost luate anul acesta o serie de măsuri cum sînt: înființarea unui număr de 42 unități comerciale, aplicarea formelor superioare de vînzare prin autodeservire, plata directă la vînzător, precum și centre de desfacere a legumelor și zarzavaturilor la domiciliu. În cursul anului acesta, pentru locuitorii Ploieștiului, s-a livrat un volum de mărfuri care întrece cu 60 milioane de lei valoarea celui din anul trecut.

În vederea aprovizionării de iarnă, au fost însilozate pînă în prezent peste 9.000 tone de legume, zarzavaturi și fructe, dintre care 3.600 tone cartofi, s-au pregătit 220 tone legume și zarzavaturi semiindustrializate, iar magazinele au fost aprovizionate cu cantități importante de îmbrăcăminte și încălțăminte de iarnă. Depozitele de lemne din localitate au fost asigurate cu întreaga cantitate de combustibil planificată.

Să intensificăm ritmul lucrărilor agricole de toamnă

Din datele Ministerului Agriculturii rezultă că pînă la 20 octombrie au fost însămînțate aproape 60 la sută din terenurile destinate culturilor de grîu și secară. În regiunea București s-a însămînțat 80 la sută din terenurile prevăzute, iar în regiunile Galați, Dobrogea, Ploiești, Brașov și Maramureș 65—75 la sută.

Însămînțările de toamnă sînt întîrziate în unele regiuni printre care Oltenia, Iași, Crișana, Cluj, Suceava.

Recoltarea porumbului și cartofilor a fost executată pînă acum în proporție de 93—95 la sută, iar a sfeclei de zahăr de 71 la sută.

Lucrările agricole de toamnă și îndeosebi însămînțările trebuie mult urgentate. Ministerul Agriculturii recomandă ca în săptămîna viitoare toate mijloacele care pot fi folosite la însămînțări să lucreze din plin pentru ca această lucrare să se termine în cel mai scurt timp, pe toate suprafețele prevăzute și în cît mai bune condiții agrotehnice. Unitățile agricole socialiste care au terminat semănatul să ajute cu tractoare și celelalte utilaje unitățile rămase în urmă pentru ca și acestea să termine însămînțatul cît mai repede.

Paralel cu aceste lucrări să se termine recoltarea porumbului și cartofilor, a strugurilor și fructelor și să se intensifice recoltarea, transportul și însilozarea sfeclei de zahăr.

Este necesar de asemenea, să se folosească cît mai rațional mijloacele de transport pentru căratul recoltei de pe cîmp, iar unitățile agricole socialiste să fie sprijinite pentru livrarea produselor contractate și a celor cuvenite statului pentru plata în natură a lucrărilor efectuate de S.M.T.

(Agerpres)

Fruntași la însămînțări

HÎRȘOVA (de la corespondentul nostru). Raionul Hîrșova se numără printre raioanele fruntașe din regiunea Dobrogea în ceea ce privește însămînțările de toamnă. Pînă în ziua de 21 octombrie, aici se însămînțaseră peste 84 la sută din suprafețele de grîu și orz. Cu ajutorul mecanizatorilor din S.M.T., în 16 gospodării colective din raion, printre care se numără Pantelimonu de Jos, Sălbiori, Călugăreni, Crucea și altele, însămînțările de toamnă au fost terminate.

★

AGNITA (de la corespondentul nostru). — Pentru a obține recolte bogate și în anul viitor, lucrătorii din cadrul gospodăriei de stat din Agnita, regiunea Brașov, s-au străduit să termine cît mai repede însămînțările de toamnă. Astfel, organizîndu-și mai bine munca și respectînd indicațiile agrotehnice, ei au reușit ca pînă în prezent să termine însămînțările de toamnă pe toate cele 600 ha. prevăzute a se însămînța cu grîu și orz.

★

În ultima săptămînă mecanizatorii din gospodăriile de stat din regiunea Argeș și-au organizat mai bine munca, reușind să sporească viteza de lucru la semănat. La unitățile de stat Căteasca, Stolnici, Drăgășani și Simburești, însămînțarea grîului a fost terminată, iar la cele din Corbu, Cuparu, Piatra Olt, Vedea, Rătești și Galicea se apropie de sfîrșit. Pînă ieri, mecanizatorii gospodăriilor de stat au terminat însămînțarea orzului, iar la grîu și secară semănatul a fost executat în proporție de 74 la sută.

★

Gospodăriile de stat din regiunea București — folosind din plin capacitatea de lucru a tractoarelor și mașinilor agricole — au însămînțat pînă acum aproape 90 la sută din suprafața planificată cu grîu. Pînă în seara zilei de 21 octombrie, 29 de unități au terminat această lucrare. Fruntașe la semănat sînt gospodăriile de stat Toporu, Feteești, Băneasa, Bărăgan și altele.

Înainte cînd spuneai „Calea Griviței" îți venea în minte imaginea căii negustorilor cu dughene și tarabe la stradă, iar în spatele lor adevărate magherniță care se numeau locuințe. Astăzi Calea Griviței se află în plină transformare. Machetele înfățișate anul trecut cititorilor au devenit realitate. În clișeu: Blocuri din fața uzinelor „Grivița Roșie" recent date în folosință

Foto: MIHAI POPESCU

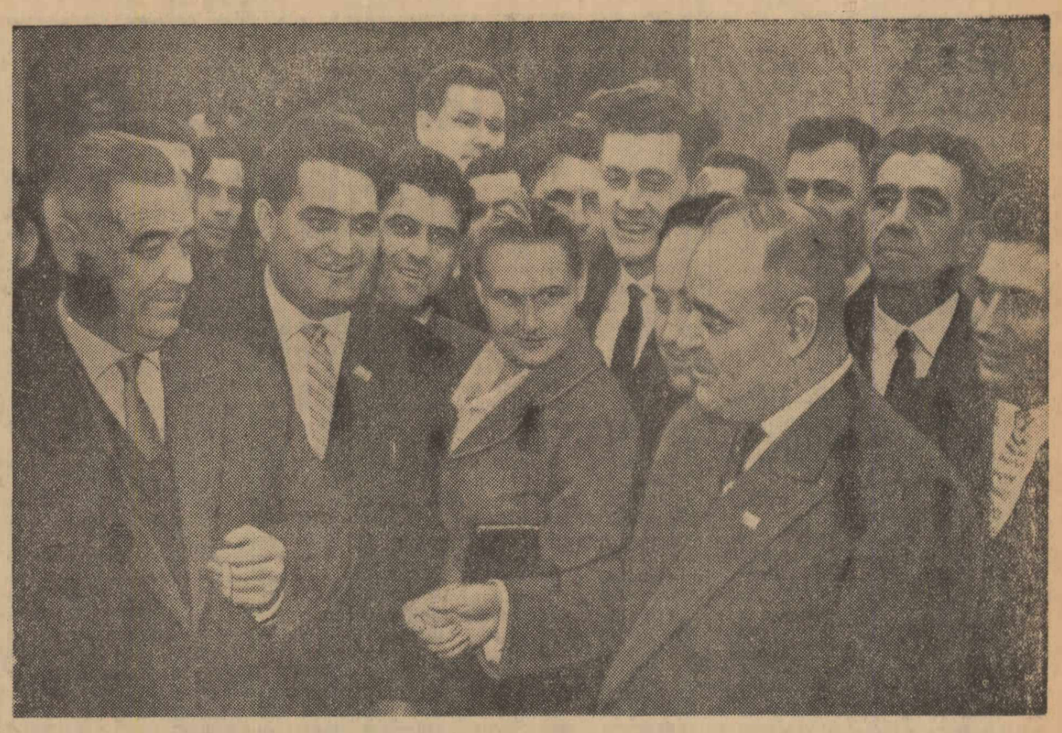

Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Ion Gheorghe Maurer în mijlocul unor delegați la cel de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

Telefoto TASS Agerpres

TOATĂ DRAGOSTEA ȘI ADMIRAȚIA FAȚĂ DE CONSTRUCTORII COMUNISMULUI

În diferite orașe ale țării au avut loc în cursul zilei de ieri, adunări consacrate lucrărilor celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., la care oamenii muncii și-au manifestat admirația și entuziasmul față de constructorii comunismului

Oamenii muncii ieșeni din cele mai diferite sectoare de activitate și-au dat ieri după amiază întîlnire în aula bibliotecii centrale universitare „Mihail Eminescu" spre a saluta lucrările Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

Cu acest prilej, **tov. Virgil Cazacu**, prim secretar al comitetului regional de partid Iași, a făcut o expunere asupra desfășurării lucrărilor Congresului, scoțînd în evidență însemnătatea lor covîrșitoare pentru mișcarea muncitorească internațională și pentru întreaga omenire.

Într-o atmosferă de mare însuflețire, muncitorul **Ion Ionescu** de la Atelierele de reparat material rulant din Iași, a spus printre altele:

— Sînt mîndru că trăiesc în epoca în care se desfășoară acest măreț Congres, denumit pe drept cuvînt Congresul constructorilor comunismului. Mărturisesc că am simțit un sentiment de adîncă emoție citind raportul expus de tovarășul Hrușciov cu privire la noul Program al partidului, care va duce Uniunea Sovietică pe orbita comunismului. Nu există om al muncii din țara noastră pe care mărețele obiective ale noului Program al P.C.U.S. să nu-l entuziasmeze și să nu-l însuflețească în muncă. Pentru că așa cum a spus tov. Gh. Gheorghiu-Dej în cuvîntarea sa la Congresul al XXII-lea, poporul nostru vede în acest Program, imaginea propriului său viitor de înflorire multilaterală. Strîns uniți în jurul partidului nostru iubit, pășim cu și mai mult avînt în luptă, pentru a traduce în viață mărețele sarcini trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., pentru desăvîrșirea socialismului în patria noastră.

— Indemnul care se face în Programul P.C.U.S. pentru însușirea temeinică a științei și tehnicii celei mai înaintate, constituie și pentru noi cadrele didactice din învățămîntul superior o indicație deosebit de prețioasă — a spus printre altele **prof. Ion Șandru**, prorectorul Universității „Al. I. Cuza". **Conduși de învățătura marxist-leninistă, că omul societății socialiste este omul unei înalte culturi, ne vom strădui să pregătim cît mai temeinic cadre de specialiști, convinși fiind că prin aceasta grăbim apropierea acelui „mîine", care pentru oamenii sovietici constituie încă de astăzi un țel cît mai apropiat.**

Pline de dragoste și simpatie au fost și cuvintele rostite de către textilista fruntașă MARIA ANIȚEI, de la fabrica „Țesătura":

— Colectivul întreprinderii în care lucrez — a spus vorbitoarea — **mi-a încredințat mandatul, ca de la această tribună să trimit minunaților oameni sovietici felicitările cele mai călduroase pentru uriașele realizări obținute pînă acum pe drumul construcției pașnice a comunismului și urări din inimă spre noi succese în viitor. Fiecare dintre noi este convins că obiectivele trasate de cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. vor fi înfăptuite și depășite servind cauzei întregii omeniri.**

În aplauzele însuflețite ale celor prezenți, tov. **Ion Niculi**, președintele consiliului regional A.R.L.U.S., a dat citire unui mesaj adresat Congresului al XXII-lea prin care oamenii muncii ieșeni salută cu bucurie lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. și își exprimă hotărîrea de a-și consacra toate eforturile luptei pentru socialism, pentru întărirea continuă a prieteniei frățești cu Uniunea Sovietică, pentru creșterea forțelor lagărului socialist, pentru pace.

★

Peste 3000 de oameni ai muncii din orașul Ploiești s-au adunat în sala de festivități a uzinelor constructoare de utilaj petrolier „1 Mai". Au luat cuvîntul la această adunare muncitori, tehnicieni, ingineri. La tribună urcă, la un moment dat, un petrolist, pe pieptul căruia strălucește steaua de aur de Erou al Muncii Socialiste; este maistrul distilator, **Gh. Belu** de la rafinăria Ploiești.

— Sub ochii noștri încep să se transforme din vis în realitate năzuințele de veacuri ale omenirii — construirea comunismului, care va aduce deplina satisfacere a cerințelor materiale și spirituale ale celor ce muncesc, pacea, libertatea și fericirea omenirii.

Ne bucurăm din inimă de succesele poporului sovietic în construirea comunismului și ne dăm seama că ele grăbesc progresul întregii omeniri. Și așa cum sublinia tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în cuvîntarea sa la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., partidul și întregul nostru popor, manifestă dragoste și înaltă prețuire Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, conducerii sale leniniste, în frunte cu înflăcăratul luptător, Nichita Sergheevici Hrușciov, pentru activitatea uriașă consacrată cauzei comunismului și păcii.

La sfîrșitul adunării, reprezentanții petroliștilor, metalurgiștilor și celorlalți oameni ai muncii din Ploiești au hotărît să transmită pe adresa: Moscova, Kremlin, un mesaj de salut înflăcărat Congresului constructorilor comunismului.

În pag. a 5-a:

Lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Visurile omenirii devin realități

Vasile Vochiță
brigadier la S.M.T. Sînnicolau Mare, Erou al Muncii Socialiste

Cred că nu există om al muncii din patria noastră care să nu urmărească în aceste zile cu un viu interes și cu pasiune lucrările celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Brigada pe care o conduc lucrează în momentul de față pe ogoarele gospodăriei colective „Banatul" din Sînnicolau Mare, dar eu și pontatorul fac în orele libere adevărate curse pînă la aparatul de radio al stațiunii, aflat în apropiere, pentru a aduce tractoriștilor cele mai noi vești în legătură cu dezbaterile Congresului.

Căci pe noi, ca de altfel pe fiecare om al muncii din țară, ne interesează îndeaproape bilanțul făcut de Uniunea Sovietică și perspectivele luminoase deschise de proiectul noului Program al P.C.U.S. ce va fi adoptat, deoarece știm, simțim, vedem cum mărețele înfăptuiri ale marelui popor vecin și prieten se răsfrîng și asupra vieții noastre, stimulează materialicește și moralicește mersul nostru înainte spre desăvîrșirea socialismului.

Așa după cum se subliniază în raportul prezentat de tovarășul N. S. Hrușciov, în ultimii 5 ani investițiile din agricultura sovietică aproape s-au dublat, ajungînd între 1956—60 la 27,2 miliarde ruble. Agricultura a primit 747.000 tractoare noi. Au fost arate 41,8 milioane hectare în zona pămînturilor înțelenite, iar în anii viitori vor mai fi deșelenite încă cel puțin 8 milioane de ha.

M-am oprit asupra acestor cîteva cifre, deoarece ca om ce lucrez în agricultură îmi dau bine seama de semnificația lor. Pot să reflectez asupra lor, analizîndu-le prin însăși prisma faptelor, prin semnele noi care înfloresc azi și în satele raionului Sînnicolau Mare, ca urmare a politicii înțelepte a partidului nostru, ca urmare a hărniciei oamenilor de aici.

Ți-e mai mare dragul să vezi azi mișunînd pe ogoarele pînă mai ieri arate cu caii, sute de tractoare. Ți-e mai mare dragul să vezi pe sluțile de ieri de pe moșiile ce împînzeau Banatul, azi membri ai celor 40 de gospodării colective, umblînd după treburi în autocamioane și autoturisme. Aproape 70,5 milioane lei venituri au obținut colectiviștii din raionul nostru numai în primele opt luni ale anului de pe urma valorificării cerealelor, plantelor tehnice, produselor zootehnice.

Și ceea ce este și mai semnificativ pentru a sublinia viața și traiul de azi al țărănimii este faptul că 36 de gospodării colective din cele 40 sînt milionare și multimilionare. Sînnicolau Mare a ajuns un adevărat oraș cu străzi asfaltate, autobuze, taxiuri, cu magazine și școli. Satele din jur, Biled, Lenauheim, Comloșul Mare etc., au fost electrificate, s-au construit școli, dispensare, cămine culturale. Colectiviștii și-au construit peste 1.000 de case proprii, confortabile și spațioase.

Poți să nu te gîndești la toate acestea în zilele cînd poporul sovietic marchează o nouă etapă în bătălia construcției desfășurate a comunismului? Nu, nu poți. Tot ceea ce înfăptuiesc oamenii sovietici se resimte și aici. Victoriile strălucite ale Uniunii Sovietice în toate domeniile de activitate constituie bunuri ale tuturor oamenilor din marea comunitate a lagărului socialist. Iată de ce ținem să salutăm cu bucurie lucrările celui de-al XXII-lea Congres, angajamentul nostru solemn fiind ca să lucrăm astfel la locurile de muncă, încît să fim demni de epoca ce o trăim, epoca în care omenirea își vede împlinite visurile de veacuri.

Funeraliile lui Mihail Sadoveanu

Sîmbătă, 21 octombrie, cetățenii Capitalei au condus pe ultimul său drum pe marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu.

Începînd de dimineață, mii de bucureșteni au continuat să treacă prin fața catafalcului așezat în holul Ateneului R. P. Romîne, aducînd ultimul lor salut strălucitului om de cultură și cetățean de seamă al patriei noastre.

Răsună grav acordurile marșurilor funebre. La catafalc fac de gardă membri ai Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, ai Consiliului de Stat și ai guvernului, academicieni și alți oameni de știință, artă și cultură, muncitori, studenți, elevi.

Se schimbă ultima gardă. Catafalcul este străjuit de tovarășii Gheorghe Apostol, Petre Borilă, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Ștefan Voitec, Mihai Dalea.

La ora 11, sicriul cu corpul neînsuflețit al lui Mihail Sadoveanu, purtat pe umeri de academicieni, și alte personalități de frunte ale vieții culturale și științifice, este scos din holul îndoliat al Ateneului R. P. Romîne și așezat pe carul mortuar.

Mitingul de doliu de la Ateneul R. P. R.

Începe mitingul de doliu. Sînt prezenți conducători ai partidului și ai statului nostru, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor de masă, academicieni și alți oameni de știință, artă și cultură, reprezentanți ai oamenilor muncii din marile întreprinderi bucureștene, membrii familiei defunctului.

În larga piață a Palatului R. P. Romîne, pe străzile învecinate clădirii Ateneului, o mulțime tăcută de admiratori ai celui mai mare artist al prozei romînești, au luat parte cu pietate la desfășurarea mitingului de doliu.

În fața Ateneului o companie de onoare cu drapel îndoliat prezintă onorul.

Luînd cuvîntul, tovarășul Ștefan Voitec, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, a spus:

— Cu profundă durere ne despărțim astăzi de marele scriitor al poporului romîn — Mihail Sadoveanu — creator al unei vaste și nepieritoare opere literare, strălucit cărturar, patriot înflăcărat, exemplu de artist cetățean.

Opera sa literară, izvorîtă dintr-o adîncă cunoaștere a vieții, reflectă, într-o formă de înaltă măiestrie artistică, trecutul de suferințe și frămîntări ale maselor populare, năzuințele lor spre libertate și progres social.

Neîntrecut cîntăreț al frumuseților țării, maestru al limbii literare, Mihail Sadoveanu a găsit drumul spre sufletul poporului, care i-a îndrăgit opera.

I-a fost dat lui Mihail Sadoveanu marea fericire de a trăi — în zilele de după eliberarea patriei — epopeea luptei maselor largi populare pentru construirea societății noi, socialiste.

Iubind poporul, simțind alături de el ritmul innoitor al vieții pe care acesta și-o făurea, crezînd din toată inima — așa cum mărturisea el însuși: „într-o literatură care face pe om mai eroic, mai generos, mai fericit", Mihail Sadoveanu și-a încununat opera cu o seamă de creații, care se numără printre cele mai reprezentative ale noii noastre literaturi realist-socialiste.

Marele scriitor a fost în același timp un însuflețit militant pe tărîm obștesc și în viața de stat, un neobosit luptător pentru cauza păcii și socialismului și prieteniei între popoare.

Pentru întreaga sa activitate de strălucit creator în domeniul literelor, de patriot luminat și democrat convins, poporul l-a înconjurat cu respect și dragoste, alegîndu-l în funcții de mari răspunderi, în statul nostru democrat-popular, în organizațiile obștești.

Prețuindu-i bogata activitate artistică și cetățenească, Partidul Muncitoresc Romîn și Conducerea de stat l-au distins cu ordine și medalii; i-au acordat înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste.

Tradusă în zeci de limbi, răspîndită în milioane de exemplare, opera sa pătrunsă de un cald umanism, a găsit un larg ecou în inimile popoarelor din multe țări ale lumii.

Susținînd și făcînd larg cunoscută politica externă de pace și coexistență pașnică a Partidului Muncitoresc Romîn și a guvernului țării, Mihail Sadoveanu a participat neobosit la activitatea Consiliului Mondial al Păcii. El a fost, de asemenea, membru în Comitetul pentru decernarea premiilor internaționale Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare".

Ca semn al prețuirii operei sale literare și a activității sale nobile în mișcarea internațională pentru pace, i s-au acordat Medalia de Aur a Consiliului Mondial al Păcii și Premiul Internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare".

În marile lupte desfășurate de masele populare, sub conducerea partidului, pentru instaurarea regimului democrat-popular și construirea socialismului, Mihail Sadoveanu a fost prezent cu scrisul, cuvîntul, cu fapta sa.

În urmă cu 10 ani, cînd partidul sărbătorea trei decenii de la întemeierea lui, Mihail Sadoveanu spunea: „Un urmaș al generațiilor suferinței aduce omagiul său de recunoștință oștenilor îndrăzneți ai Revoluției, comuniștilor care au început, acum 30 ani, opera lor de bine și Partidului Muncitoresc Romîn, care săvîrșește fapta cea mare, de pace și iubire".

În numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, al Consiliului de Stat și al Guvernului Republicii Populare Romîne, aduc un ultim salut lui Mihail Sadoveanu, marele scriitor, fiu devotat al poporului romîn,

Neștearsă va rămîne în inimile noastre, amintirea sa luminoasă.

Adio, scump tovarăș și prieten!

A vorbit apoi acad. Atanase Joja, președintele Academiei R. P. Romîne.

— Unul dintre cei mai mari scriitori contemporani ai literaturii universale, — a spus el — cetățean de seamă al patriei noastre, ne-a părăsit, dar el ne-a lăsat moștenire o operă vastă, în care înalta măiestrie artistică dă un relief excepțional sentimentelor de dragoste pentru cei obidiți în trecut, pentru cei ce astăzi sînt ziditorii societății socialiste.

Membru fondator al Academiei Republicii Populare Romîne, și vreme îndelungată vicepreședinte al acesteia, Mihail Sadoveanu a adus o contribuție importantă la închegarea acestui înalt for de știință și cultură, la crearea spiritului nou care animă cercetarea științifică indisolubil legată de procesul construirii socialismului. Academia R. P. Romîne se înclină cu profund respect în fața memoriei lui Mihail Sadoveanu, mare scriitor, luptător neobosit pentru progres și pace; ea resimte mîndria legitimă de a fi fost ilustrată de geniul lui.

Ministrul Învățămîntului și Culturii, Ilie Murgulescu, a vorbit apoi despre personalitatea multilaterală a lui Mihail Sadoveanu, una din prezențele culturale cele mai vii ale timpului nostru.

— Operele sale — a spus printre altele vorbitorul — au dezvoltat la generațiile tinere, timp de peste o jumătate de veac, gustul pentru cartea bună, interesul pentru istoria frămîntată a poporului nostru, prețuirea oamenilor muncii de pe ogoare și dragostea față de frumusețile peisajului romînesc, limba baladelor și a cronicarilor, graiul viu al poporului.

Luptător înfocat pentru progres și pace, Mihail Sadoveanu a militat activ pentru nobila cauză a prieteniei dintre țara noastră și Marea Țară a socialismului victorios — Uniunea Sovietică.

Despre activitatea lui Mihail Sadoveanu ca militant de frunte al luptei pentru cauza păcii și prieteniei între popoare a vorbit în continuare acad. Horia Hulubei, vicepreședinte al Comitetului național pentru apărarea păcii.

— Întreaga activitate a puternicei sale personalități — a spus el — rămîne o pildă veșnic vie pentru noi și generațiile viitoare. Cuvîntările sale înflăcărate în apărarea păcii, nu numai că se încadrează în vasta sa operă literară, ci constituie totodată pasionate chemări pentru realizarea celor mai nobile idealuri ale omenirii.

Înaltul premiu internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare", care alături de Medalia de Aur a Consiliului Mondial al Păcii, i-au fost acordate, au consfințit importanta contribuție adusă de Mihail Sadoveanu în lupta pentru întărirea păcii între popoare.

Omagiul adus lui Mihail Sadoveanu de către cei cărora le-a fost dascăl și coleg, și-a găsit expresie în cuvintele acad. Zaharia Stancu, secretar al Uniunii scriitorilor.

— Uriașa lui operă, epopee emoționantă și cronică a suferințelor poporului pînă în clipa eliberării sale — a spus vorbitorul — izvorăște masivă, monumentală din deplina cunoaștere a sufletului acestui popor, din permanenta veghe a scriitorului, cu inima lipită de inima poporului său, cu urechea ațintită la cîntecele lui de dor și de nădejde. După eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist, întinerit cu tinerețea unanimă ce ne înconjoară, ascultînd chemarea partidului comuniștilor, la vîrsta patriarhilor și a gloriei, s-a încadrat în plutonul scriitorilor combatanți, dînd el cel dintîi exemplu de îndrăzneală creatoare pe drumul unei literaturi noi.

În numele scriitorilor sovietici a luat cuvîntul scriitorul Serghei Mihalkov, secretar al Uniunii scriitorilor din R.S.F.S. Rusă, care a spus:

— În aceste clipe de adîncă durere, scriitorii Uniunii Sovietice se înclină cu pietate în fața corpului neînsuflețit al scumpului lor prieten și confrate, care, plecat pentru totdeauna dintre noi, ne-a lăsat în nenumărate volume ale operei sale minunate — inima lui curată și sufletul lui drept.

Scriitorii Uniunii Sovietice m-au însărcinat să transmit poporului romîn imensa lor recunoștință pentru faptul că a dăruit lumii pe Mihail Sadoveanu.

— Durerea pe care o încercăm prin această grea pierdere — a arătat în cuvîntul său strungarul Mihail Gavrilescu de la Atelierele Centrale I.T.B. — este cu atît mai mare, cu cît, prin încetarea din viață a lui Mihail Sadoveanu, pierdem nu numai un scriitor de valoare universală ci și un mare patriot.

Marelui scriitor dispărut, iubitor al țărănimii noastre muncitoare, i-a adus, de asemenea, un ultim omagiu colectivistul Nicolae Nedea de la gospodăria agricolă colectivă „Congresul al III-lea al P.M.R." din comuna Afumați:

— Prin scrierile sale și prin activitatea sa obștească — a spus el, Mihail Sadoveanu a fost din tinerețe alături de poporul muncitor, alături de cei asupriți, înțelegîndu-le suferințele, împărtășindu-le nădejdile și lupta. Mihail Sadoveanu a văzut limpede că socialismul va aduce fericire și la orașe și la sate.

În numele tineretului, a vorbit studentul Aurel Ivan de la Facultatea de filologie a Universității „C. I. Parhon".

La cimitirul Bellu

Mitingul de doliu a luat sfîrșit. În sunetele marșului funebru, cortegiul funerar pornește, îndreptîndu-se spre cimitirul Bellu. În fruntea cortegiului este purtat un mare portret al maestrului Mihail Sadoveanu. Tineri muncitori și tinere în pitoresti costume naționale de pe plaiurile pe care a știut atît de bine să le cînte în operele sale marele rapsod duceau coroane de flori. Pe perne purpurii erau purtate ordinele și medaliile cu care a fost distins cel dispărut. Carul mortuar pe care se află sicriul înconjurat de flori, pornește încet, urmat de membrii familiei defunctului, de prieteni apropiați. În urma carului funebru se află tovarășul Ștefan Voitec, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai unor instituții centrale și organizații obștești, fruntași ai vieții culturale. Trec ostașii companiei de onoare purtînd drapelul îndoliat.

De-a lungul străzilor pe care le-a străbătut cortegiul funerar pînă la cimitirul Bellu, se aflau mii de cetățeni, veniți să-și ia ultimul rămas bun de la Mihail Sadoveanu.

La cimitirul Bellu, în fața criptei deschise, a vorbit scriitorul V. Em. Galan:

— Îl știm pe Mihail Sadoveanu toți, cititori și scriitori, a spus el. A fost — printre noi, scriitorii — maestru al tuturor și mare exemplu de urmat. Așa și rămîne — prin opera lui, prin tot ce ne-a dat, fiecăruia. Opera lui Mihail Sadoveanu e contopită de mult cu viața mare și veșnică a poporului — care o duce cu sine peste veacuri. Scump maestru, nu te vom uita niciodată!

În acordurile solemne ale Imnului de Stat al R. P. Romîne, sicriul este coborît în cripta aflată între mormintele lui Mihail Eminescu, Gh. Coșbuc și Ion Luca Caragiale.

În semn de omagiu adus memoriei celui dispărut se trag salve de arme.

Telegrame de condoleanțe

Pe adresa Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R. P. Romînă și a Uniunii Scriitorilor au sosit numeroase telegrame de condoleanțe prin care reprezentanți de frunte ai Consiliului Mondial al Păcii, diferite organizații naționale ale partizanilor păcii și personalități marcante din viața culturală din diferite țări își exprimă profundul lor regret cu prilejul încetării din viață a marelui scriitor romîn, Mihail Sadoveanu.

Printre alții au trimis telegrame: **J. D. Bernal**, președintele Executiv al Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii; **Nikolai Tihonov și Mihail Kotov** în numele Comitetului Sovietic pentru Apărarea Păcii; **Prezidiul Comitetului Polonez de luptă pentru pace; Viktor Cihikvadze**, secretar al Consiliului Mondial al Păcii; **Go Mo-Jo**, președintele Comitetului Popular Chinez pentru Apărarea Păcii; **Comitetul Național Bulgar pentru Apărarea Păcii; Uniunea Scriitorilor din U.R.S.S.**; scriitorii sovietici **Konstantin Fedin, Leonid Leonov, Mihail Șolohov, Vsevolod Ivanov, Konstantin Simonov.**

În telegrame se subliniază valoroasa contribuție pe care a adus-o Mihail Sadoveanu ca scriitor de seamă la îmbogățirea tezaurului literaturii mondiale, precum și lupta sa neobosită pentru triumful ideilor păcii în lumea întreagă.

Mii de cetățeni înșirați de-a lungul străzilor își iau rămas bun de la Mihail Sadoveanu

Foto: MIHAI POPESCU

Informații

Academia R.P.R., Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale și Institutul de medicină internă organizează, în zilele de 23, 24 și 25 octombrie, un simpozion cu tema *„Electroforeza pe hîrtie în medicină și biologie"*. Ședința de deschidere va avea loc la orele 9,30 în aula Academiei R.P.R., iar ședințele de lucru se vor desfășura în continuare în sala de conferințe a Casei Universitarilor.

★

La Teatrul de Stat din Brașov a avut loc ieri premiera piesei „Cine a ucis?" de Ștefan Berciu. Pînă în prezent, în această stagiune artiștii brașoveni au prezentat două premiere publicului spectator.

Regia artistică a noii piese în premieră aparține lui Ion Simionescu, iar decorurile Elenei Simirad Munteanu.

★

La Cavnic, Lăpuș și Bătarci din regiunea Maramureș, comune în trecut lipsite de asistență medicală, se află în construcție dispensare moderne, iar în comuna Tîrgu Lăpuș se execută lucrări de finisare la policlinica raională. Totodată, la Bixad și Borșa au fost deschise sanatorii TBC moderne. Astăzi în regiunea Maramureș unde în anul 1944 existau doar 7 spitale cu circa 1.000 de paturi, sînt 19 spitale cu peste 3.500 de paturi. În satele regiunii au fost înființate în același timp peste 60 de case de naștere cu o capacitate de aproape 500 de paturi precum și 50 de farmacii.

★

Pentru îmbunătățirea continuă a deservirii populației, prin grija Direcției regionale PTTR, în regiunea Cluj au luat ființă în acest an un număr de 31 de noi oficii poștale urmînd ca pînă la sfîrșitul anului acesta numărul lor să fie sporit cu încă nouă. Pentru transportul rapid al corespondenței, mai multe oficii din regiune au fost dotate cu microbuze amenajate special.

★

Pentru a deservi cît mai exemplar populația din regiunea Brașov, s-au deschis noi unități comerciale în care se găsesc tot felul de produse alimentare și industriale. Recent în orașul Dumbrăveni s-a deschis un frumos magazin cu autoservire în care cumpărătorii găsesc un variat sortiment de produse alimentare.

★

Colectivul Depoului C.F.R. Pitești obține succese deosebite în muncă. De la începutul anului și pînă acum mecanicii și fochiștii au remorcat peste plan 337 trenuri, transportînd în plus 42.000 tone mărfuri. În această perioadă au fost economisite 8.000 tone combustibil, cu care se pot transporta 1.333 trenuri cu tonaj normal pe distanța Pitești-București.

★

Constructorii de pe șantierul noii policlinici ce se construiește la Gherla, au raportat zilele acestea terminarea în roșu a viitorului edificiu sanitar. Noua policlinică, ce va fi pusă în curînd la dispoziția populației, va fi dotată cu utilaj și aparataj din cele mai moderne.

★

În curînd vor fi inaugurate în regiunea Ploiești două noi cinematografe: unul la Moreni, cu o capacitate de 300 locuri și un altul în Ploiești, cu o capacitate de 1.000 locuri. Noul cinematograf din Ploiești e prevăzut cu ecran lat, cu sunet stereofonic, cu instalații pentru încălzire centrală și aer condiționat. (MATHOS BEDROSIAN, *corespondent voluntar*).

★

Unele din cele mai importante întreprinderi de industrie locală ale regiunii Maramureș: Combinatul „1 Mai" din Satu Mare, întreprinderea locală „Cloșca" din Baia Mare și întreprinderea locală „Ilie Pintilie" din Sighet și-au îndeplinit în mai puțin de 10 luni planul anual de producție, dînd peste prevederi însemnate cantități de bunuri de consum.

★

La parterul blocului de pe strada Serban Vodă din Pitești au fost amenajate două noi unități comerciale: o librărie și un magazin pentru desfacerea țesăturilor.

CUM VA FI VREMEA?

Pentru zilele de 23, 24 și 25 octombrie se prevede următorul timp probabil:

Vremea continuă să se răcească. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Local vor cădea ploi, mai frecvente în partea de vest a țării. Vînt potrivit, cu intensificări în sud-estul țării, din est. Temperatura în scădere ușoară. Minimele vor fi cuprinse între 0 și 10 grade, iar maximele între 9 și 19 grade.

Consfătuire în cadrul C. A. E. R.

Între 16 și 21 octombrie a avut loc la București a V-a consfătuire a secției Economia construcțiilor a Comisiei permanente de colaborare economică și tehnico-științifică în domeniul construcțiilor a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.

La consfătuire au luat parte delegați din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Romînă, R. P. Ungară și U.R.S.S. Ca observator a participat reprezentantul R. P. Chineze.

Au fost examinate probleme privind nivelul și indicii economici ai construcțiilor din țările membre ale C.A.E.R. pe anul 1960, precum și organizarea în continuare a activității în acest domeniu. De asemenea, s-a efectuat un schimb de experiență în problemele privind elaborarea planurilor pentru o perioadă mai îndelungată. Au mai fost examinate probleme de îmbunătățire a planificării lucrărilor de construcții și montaj și a normării consumului de materiale, precum și probleme privind organizarea schimbului de experiență între țările membre ale C.A.E.R. în domeniul stimulării și cointeresării materiale în construcții.

Locuințe pentru oamenii muncii

BRAȘOV (de la corespondentul nostru). Constructorii din regiunea Brașov dau în folosință oamenilor muncii noi locuințe. În ultimul timp, în orașele Victoria, Mediaș, Sighișoara și Sibiu s-au dat în folosință cîteva blocuri ce însumează 82 apartamente.

★

De curînd, alte numeroase apartamente au fost date în folosința oamenilor muncii din Capitală. Astfel, în cvartalul Griviția-Ateliere, au fost date în folosință 1160 de apartamente, în cvartalul Dimitrov-Obor — 463 de apartamente, completîndu-se în același timp și numărul de 225 de apartamente din zona Circului de stat (I. VREJU, *corespondent voluntar*).

★

CONSTANȚA (de la corespondentul nostru). La Constanța, de la începutul anului și pînă acum s-au dat în folosință 292 apartamente, totalizînd 8.770 m.p. suprafață locuibilă.

Ritmul intens în care se lucrează pe șantierul ansamblului de locuințe de la Gara veche și stadiul înaintat al acestor lucrări creează condiții ca pînă la sfîrșitul anului să se termine încă 238 de apartamente.

★

Zilele trecute s-a dat în folosință la Hunedoara un bloc de locuințe cu 48 de apartamente și un cămin muncitoresc cu 196 locuri. Tot în cursul acestei luni s-a dat în folosință un bloc cu 24 apartamente în cvartalul „23 August" din Deva. Multe locuințe noi se pregătesc să-și primească locatarii la Hunedoara, în Valea Jiului, la Brad și în alte localități din regiunea Hunedoara.

Realizări gospodărești edilitare la Focșani

La Focșani, s-a dat de curînd în folosință un nou bloc cu apartamente de locuit, pe b-dul Karl Marx.

Alte trei mari blocuri de locuințe sînt în construcție, pe același bulevard, către gara orașului.

Recent au fost terminate ultimele lucrări în noul parc din centrul orașului ce se întinde pe o suprafață de circa 10 hectare, avînd alei asfaltate, iluminate și cu numeroase bănci de beton pentru odihna cetățenilor. S-a introdus iluminatul fluorescent pe principalele străzi și s-a rectificat aliniera clădirilor în partea centrală a străzii Unirii.

S-a mărit numărul liniilor de autobuze, care circulă acum pe cinci trasee, care asigură transportul în comun pentru cetățenii care locuiesc în diferite cartiere ale orașului.

De asemenea, s-a mărit și vechiul parc al orașului, prin plantarea cu arbuști și trasarea unor alei și rondduri cu flori pe locul viran al fostei piețe „Munteni".

Vedere din Olănești

Foto: Prof. V. ORZA

Luna prieteniei romîno-sovietice

Manifestări în Capitală și în țară

În cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice a avut loc simbătă la Casa universitarilor din București o seară a prieteniei romîno-sovietice. Au luat cuvîntul prof. univ. Gh. Mihoc, Miltiade Filipescu, Maria Sîrbu, președinta Consiliului A.R.L.U.S. al Universității „C. I. Parhon" și prof. dr. A. M. Arhanghelski, din Leningrad. Și-au dat concursul soliști ai Teatrului de Operă și Balet, Teatrului Național „I. L. Caragiale" și Filarmoniei de Stat „George Enescu".

În sala Lectoratului central S.R.S.C., colaboratorul științific al Observatorului astronomic din Pulkovo, D. E. Scegolev, candidat în științe fizico-matematice, a ținut o conferință despre realizările sovietice în domeniul cosmic și perspectivele zborului omului în Cosmos.

★

BRAȘOV (de la corespondentul nostru). — În regiunea Brașov continuă să aibă loc numeroase manifestări consacrate Lunii prieteniei romîno-sovietice. La Casa prieteniei romîno-sovietice ARLUS din Brașov, la cluburile întreprinderilor, la Casele raionale și orășenești de cultură, precum și la căminele culturale din comunele regiunii s-au prezentat numeroase conferințe și au avut loc simpozioane pe tema „Știința în comunism", „Constructorii comunismului — cuceritorii Cosmosului", „Crearea bazei tehnico-materiale a comunismului în U.R.S.S.", „Realizări tehnice în industria U.R.S.S. în septenal".

La numeroase cluburi și cămine culturale au avut loc spectacole închinate prieteniei romîno-sovietice. La conferința „Constructorii comunismului — cuceritorii Cosmosului", ținută la clubul uzinelor „Independența" din Sibiu, au participat peste 400 cetățeni. Pînă în prezent, un număr de peste 100.000 cetățeni au participat în regiunea noastră la conferințele și manifestările culturale ce s-au ținut în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Paralel cu aceste manifestări, în numeroase întreprinderi și instituții s-au organizat expoziții pe tema „700.000 km. în Cosmos", vizitate cu mult interes de către cetățeni.

★

PITEȘTI. — În comunele raionului Muscel din regiunea Argeș se desfășoară numeroase și variate manifestări culturale închinate sărbătoririi Lunii prieteniei romîno-sovietice. La toate căminele culturale s-au prezentat conferințe, iar formațiile artistice de amatori din mai multe comune au prezentat diferite piese.

În toate cele 680 cercuri de citit din raion s-au citit numeroase materiale pe tema prieteniei dintre poporul nostru și poporul sovietic, iar în comunele Valea Mare, Albești, Mioarele și altele au fost organizate vizionări colective la televizor la emisiunea „Din marile realizări ale științei sovietice".

Biblioteca raională din Cîmpulung a ținut o seară literară pe tema „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie oglindită în operele scriitorilor romîni".

★

PLOIEȘTI (de la corespondentul nostru). Pe bulevardul Independenței din orașul Ploiești numeroși cetățeni urmăresc fotografiile așezate pe panourile mari luminate cu neon, care reprezintă expoziția privind cei „700.000 km. în jurul Pămîntului". În imagini sugestive, sînt prezentate antrenamentul eroului cosmonaut Gherman Titov, instantanee din timpul zborului, precum și primirea făcută la întoarcerea pe pămînt.

În cadrul manifestărilor care au loc în Luna prieteniei romîno-sovietice, în orașele și satele regiunii Ploiești au fost deschise un număr de 3.200 de expoziții volante pe tema „Tehnica nouă în industria și agricultura țării sovietice".

ȘTIRI SPORTIVE

● Astăzi la București și Oradea se desfășoară cele două întîlniri semifinale ale „Cupei R.P.R." la fotbal. În Capitală, pe stadionul „23 August" cu începere de la ora 15 echipa C.C.A. va juca în compania echipei Rapid. La Oradea, de la ora 10 se dispută întîlnirea: U.T.A—Arieșul Turda.

Tot astăzi la Cluj, echipa de tineret a R. P. Romîne întîlnește selecționata de tineret a R.P. Polone în timp ce orașul polonez Bydgoszcz va găzdui meciul de fotbal dintre echipele de juniori ale celor două țări.

● Stațiile noastre de radio vor transmite astăzi de la Brașov repriza a doua a meciului de fotbal dintre echipele Steagul Roșu—Brașov și Fenerbacce — Istanbul, meci care are loc în cadrul turneului balcanic întrecluburi. Transmisia se va face pe programul I cu începere de la ora 16.

● Selecționata sindicală de box „Metalul" care se află în turneu în Finlanda, a susținut vineri la Helsinki o întîlnire cu reprezentativa asociației sportive Tul. Boxării romîni au cîștigat cu scorul de 6—1. Victoriile echipei noastre au fost obținute de C. Ciucă, A. Olteanu, F. Pătrașcu, I. Dinu, I. Ivan și M. Ghiorghioni. Următoarea întîlnire a echipei romîne va avea loc în orașul Vaasa, la 22 octombrie, cu o selecționată locală.

● La Stadionul Tineretului din Capitală a început simbătă finala celei de-al 10-lea campionat republican de oină la care participă cele mai bune 8 echipe din țară. După prima zi sînt nelnvinse formațiile Combinatului Poligrafic București și Biruința Gherăești (regiunea Bacău). Iată cîteva rezultate: Biruința Gherăești — Victoria Cristești (regiunea Cluj) 15—0; Combinatul Poligrafic — Avîntul Frasin (regiunea Suceava) 12—8; Drum Nou Boureni (regiunea Oltenia) — Victoria Cristești 9—5; Avîntul Curcani — Dinamo Săsari 20—16; Combinatul Poligrafic — Torpedo Brașov 12—9; Biruința Gherăești — Avîntul Curcani 17—5.

● Maestrul maghiar Portisch continuă să conducă în turneul internațional de șah de la Budapesta, totalizînd $4^1/_2$ puncte, după consumarea a 6 runde. El este urmat de Filip și Bronstein cu cîte 4 puncte, Talmanov $3^1/_2$ puncte, Korcinoi 3 puncte și trei partide întrerupte. În runda a 6-a Barcza a cîștigat cu negrele la Drimer și Talmanov la Bilek. Partidele Filip—Bronstein și Haag—Portisch s-au terminat remiză.

Citiți magazin Nr. 21

Cercetătorii din uzine

(Urmare din pag. 1-a)

VAȚI și *GHEORGHE PEREANU* și-au propus ca la strungul modernizat S—3 M să înlocuiască peste 30 de repere din metal cu repere din mase plastice. Studiul este aproape încheiat, iar patru asemenea repere se și execută. Tot pentru S—3 M *inginerul ARPAD KOVACS* a terminat studiul energetic. Și exemple se mai pot da.

Totuși probleme cu caracter teoretic sau practic, dar neaplicabile imediat, se mai studiază și în acest an în uzină. Un inginer întocmește studiul metalografic al fontelor. Alții, ascuțirea anodo-mecanică și tensiunii în piesă. Problemele ca atare sînt actuale, dar pot face mai degrabă obiect de studiu pentru specialiștii de la institutele de cercetări sau cei de la catedrele de specialitate din politehnici. Oare în uzina din Arad s-au epuizat subiectele asupra cărora să-și îndrepți orele de cercetare? Mai ales că pentru temele amintite uzina nici nu dispune de aparatura necesară pentru încercări. Dacă conducerea tehnică a uzinei ar fi luat în atenția sa conținutul planului cu temele de studiu, ar fi putut desigur să îndrume la timp o serie de ingineri în alegerea temelor. Timpul liber pe care inginerii au găsit necesar să-l folosească pentru munca de cercetare nu ar fi fost risipit în rezolvări teoretice. Poate aceasta să fie una din cauzele pentru care în acest an, față de 1960, numărul temelor ce se studiază în uzină s-a redus la aproape jumătate. Să fi scăzut oare interesul inginerilor față de o inițiativă valoroasă?

În discuția purtată cu inginerul Vați acesta era de părere că studierea unei teme în colaborare de către doi-trei ingineri ar duce la rezolvarea ei mai operativă și chiar cu soluții mai bune — formă care nu a fost folosită în uzină.

Anul viitor fără îndoială inginerii arădeni își vor propune să studieze noi teme. Planul de măsuri tehnico-organizatorice al uzinei pe 1962 trebuie folosit ca sursă de inspirație pentru planul cu temele de studiu pentru ingineri. Puncte din planul M.T.O. ar putea deveni și teme de studiu.

Desigur că experiența căpătată de către inginerii constructori de strunguri și alte mașini-unelte din Arad în munca de cercetare trebuie continuată și sprijinită de cei în drept. Inițiativa lor s-a dovedit valoroasă. E greu să ne închipuim că în uzină interesul pentru ea a scăzut sau că va fi abandonată pe parcurs.

ELENA PAVELESCU

CĂMINUL CULTURAL, FACTOR ACTIV AL RIDICĂRII SATULUI

Adînc ancorați în realitate

De curînd a avut loc la Oradea o interesantă consfătuire. Directori de cămine culturale și bibliotecari din regiune, șefii secțiilor raionale de învățămînt și cultură, inspectorii cu problemele de cultură, directorii caselor raionale de cultură, conducătorii instituțiilor artistice și reprezentanți ai organizațiilor de masă — în total circa 600 activiști din domeniul cultural — s-au adunat aci pentru a dezbate modul în care se desfășoară în satele regiunii activitatea cultural-educativă precum și planul de măsuri privind activitatea politică și cultural-educativă, în cursul acestei ierni.

După cum se vede — atît prin sarcinile ce și le-a propus ca și prin numărul mare de participanți care lucrează direct în munca cultural-artistică la sate — consfătuirea trebuia să reprezinte un eveniment important. Și, într-adevăr, se poate spune că ea a reușit să-și atingă în cea mai mare parte scopul.

La consfătuire s-au prezentat referate pe tema: **„Cum am sprijinit prin munca cultural-educativă și artistică de masă acțiunile desfășurate pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective și transformarea socialistă a agriculturii și ce vom face în acest scop în perioada de iarnă".** Este neîndoielnic, o temă importantă, un bun punct de plecare pentru discuții rodnice.

Referatul bine conceput, susținut de prof. **Ion Iordăchescu**, privind activitatea colțului roșu de la gospodăria colectivă „Viață Nouă" Sîntana, a reușit să înfățișeze conținutul, metodele folosite, ca și contribuția muncii cultural-educative la întărirea gospodăriei colective. Participanții au putut astfel să cunoască concret felul cum se poate lega strîns munca cultural-artistică de problemele cele mai importante care preocupă pe colectiviști ca și **eficiența** unei munci bine organizate. Au aflat astfel cum se poate concretiza conferința venită de la minister sau de la sfatul popular raional în așa fel încît să **servească nevoilor imediate**; au aflat cum a fost organizată nu numai **îndrumarea lecturii** diferiților colectiviști în funcție de sectorul lor de activitate, dar și modul în care bibliotecara **a făcut să le parvină aceste cărți la locul de muncă**; cum au alcătuit **repertorii — adecvate nevoilor actuale** — pentru echipele artistice: cor, dansuri și mai ales brigada artistică de agitație; cum a susținut colțul roșu **cercul agrozootehnic**; cum a **popularizat rezultatele experiențelor** de laborator și ale practicii pe parcele experimentale ș.a.m.d.

Cel de-al doilea referat, prezentat de tov. **Matiița Lucian**, directorul căminului din Vălani de Pomezeu, raionul Beiuș deși a avut și unele părți mai bune, a demonstrat mai mult slăbiciunile muncii pe care o desfășoară căminul, necunoașterea în suficientă măsură a problemelor, lipsa ajutorului casei raionale de cultură Beiuș, a secției raionale de învățămînt și cultură. Deși din referat a reieșit că aci s-au făcut eforturi organizîndu-se jurnale vorbite, panouri comparative, seri de calcul, seri tematice, conferințe etc., rezultatele au fost slabe pentru că s-a muncit **„în general"**, fără urmărirea perseverentă a rezultatelor.

Referatul casei de cultură raionale Salonta a fost bogat în enumerarea unor acțiuni interesante: seminarii raionale, acțiuni pe grupuri de cămine, panouri comparative, adaptarea repertoriilor, impulsionarea brigăzilor științifice. Dar ar fi trebuit el să se mărginească numai a le enumera? Prea puține au fost din păcate exemplele care să demonstreze cum și-a îndeplinit ea sarcina principală, adică îndrumarea metodică a căminelor culturale. Participanții ar fi fost dornici să audă de pildă cum se desfășoară un seminar raional, cum se organizează o acțiune model, ce metodă bună pot recomanda altora. Ar fi fost mai bine să se arate cum este ajutată casa de cultură de către secția raională de învățămînt și cultură, de casa regională a creației populare ș.a.m.d.. Dacă aceste probleme și-ar fi făcut loc în cuvîntul tovarășului director **N. Andor**, ele ar fi stimulat discuțiile celorlalți directori de case raionale, ale directorilor de cămine și ale altora.

Referatul secțiunii regionale de învățămînt și cultură prezentat de tov. **Ilie Giulai**, șef adjunct al secțiunii, a oglindit bogata activitate cultural-artistică ce se desfășoară în satele regiunii și modul în care activiștii culturali luptă în primul rînd pentru a **lega concret munca politică și cultural-educativă de sarcinile întăririi gospodăriilor colective, de cele ale transformării socialiste a agriculturii și în general pentru a face din ea un instrument puternic în transformarea conștiinței maselor.** S-au citat exemple din cele 372 vizite la gospodării colective milionare organizate de cămine culturale în acest an, ca și faptul că în multe cazuri asemenea vizite au contribuit la formarea de noi gospodării colective. Au fost scoase în evidență conferințe mobilizatoare, întocmite pe plan local, seri de calcul, seri de întrebări și răspunsuri și alte metode bune printre care schimbul de experiență la gospodăria colectivă Mădăraș la care au luat parte 80 activiști culturali.

Păcat însă că și acest referat n-a concretizat și aprofundat datele, faptele bogate și că s-a mărginit la capitolul „realizări" doar la enunțarea grăbită și cu zgîrcenie a acestora.

Lipsa principală în activitatea unor cămine culturale din regiunea Crișana o constituie faptul că mai persistă formalismul, lipsa de legătură a planului de muncă al căminului cu problemele majore ale sfatului popular comunal, ale gospodăriei colective. Este o chestiune care merită o analiză adîncă, concretă.

Și lipsurile secției regionale s-ar fi cuvenit scoase mai temeinic la iveală. În cuvîntul lor, unii vorbitori au criticat raportul că fiind sumar referindu-se și la faptul că tovarășii din secția regională de învățămînt și cultură nu se prea deplasează pe teren, ocupîndu-se mai mult de partea scriptologică a muncii (**I. Marinescu Batăr**). Și într-adevăr, dacă ar fi umblat mai mult pe teren, ar fi aflat înainte de a le-o spune acum tov. **Gh. Pop**, directorul căminului din Suiug-Marghita, că la ei în raion nu s-a ținut în acest an decît **un singur seminar raional** cu directorii căminelor.

Am ascultat în cadrul consfătuirii cuvîntul unor activiști culturali, oameni pricepuți și inimoși. Directorul căminului din Petreu, tov. **Gall**, a arătat de pildă cum la serile de întrebări și răspunsuri pe tema avantajelor muncii în colectivă, au invitat și țăranii din satele din jur: Albis, Budusău, Marghita; acesta a relatat cum au lămurit ei în adunări prevederile din Statutul G.A.C. și cum datorită acestei acțiuni, un mare număr de gospodari s-au înscris în colectivă. Tov. **Ioan Oroș**, directorul căminului din Răpsig, a arătat amănunțit cum a sprijinit activitatea cultural-artistică a căminului, munca — încheiată cu succes de altfel — de înființare a unei gospodării colective în comună. Alți directori de cămine au vorbit despre realizări importante în munca cu cartea. Exemplul de la Talpoș (directorul căminului tov. **Eustațiu Musteța**) unde s-au luat măsuri de mutare a centrului muncii cu cartea la locul de producție (la brigăzi etc.) ca și îndrumarea concretă a cititorilor spre cele mai actuale lucrări politice și de specialitate merită să fie reținute și extinse. După cum merită extinsă experiența arătată de tov. **Traian Oancea** din Albești-Gurahonț privind organizarea vizitelor în gospodăriile colective și apoi a folosirii lor pînă la capăt în munca de transformare socialistă precum și în munca de întărire a gospodăriei colective. Tov. **Victor Albu**, directorul căminului din Tileag, a înfățișat o experiență pozitivă în organizarea și îndrumarea cercurilor de citit (prelucrarea Statutului G.A.C., concurs „Cine știe cîștigă" pe temă: „Să cunoaștem Statutul G.A.C.") și a unor seri de calcul, care au ajutat la convingerea consătenilor săi să intre în gospodăria colectivă. Tovarășa **Ana Isai**, directoarea căminului din Mădăraș, a înfățișat în amănunt o manifestare tematică organizată de ea: „Cum va arăta colectiva din Mădăraș în 1965". Dat fiind că gospodăria lor milionară primește numeroase vizite de țărani întovărășiți sau care au intrat de curînd în gospodării colective, ea a subliniat modul cum și-a organizat căminul activitatea, în chip diferențiat, pentru a contribui la reușita vizitelor.

De un real folos a fost organizarea în cadrul consfătuirii a unor manifestări practice. **Seara de calcul** cu tema: **„Superioritatea gospodăriei agricole colective"**, prezentată de profesorul **B. Andrei**, seara tematică: **„Muncim pentru îndeplinirea planului de producție a gospodăriei"** (prezentator **A. Singher**, instructor regional), în cadrul căreia au luat cuvîntul tov. **Gh. Goina**, președintele colectivei Sîntana, deputat în Marea Adunare Națională, brigadierul **Anton**, șeful brigăzii a II-a, prof. **Iordăchescu** (cu un moment literar actual), ca și programul în plină actualitate prezentat de brigada artistică de agitație a colțului roșu din Sîntana au constituit exemple vii de muncă culturală, instructivă și eficace din care participanții au avut ce învăța. Același lucru se poate spune despre interesanta prezentare a unui grupaj de filme documentare (referent: tov. **Enghel Emanoil**, instructor regional).

Ar fi fost de dorit ca la consfătuire să-și aducă contribuția și reprezentanții unor organizații de masă care colaborează cu căminele culturale. Din păcate, n-a fost prezent nimeni din partea comitetului regional U.T.M., cuvîntul reprezentantei comisiei regionale de femei, tov. **Florica Blaga**, n-a adus nimic nou, reflectînd mai degrabă necunoașterea problemelor, iar cuvîntul tovarășilor de la S.R.S.C. a lipsit cu desăvîrșire!

Faptul că în consfătuire n-a fost prezentat și planul concret de măsuri pentru perioada de iarnă în așa fel încît fiecare participant să știe de pe acum ce are de făcut, constituie o deficiență. Credem de asemenea că absența multor directori de cămine culturale de la consfătuire și pasivitatea unor șefi ai secțiilor raionale de învățămînt și cultură, a inspectorilor raionali și a directorilor caselor raionale de cultură nu au fost de natură să ridice nivelul consfătuirii.

★

În perioada actuală, munca de iarnă abia începe. Este necesară **definitivarea urgentă a planului de măsuri și prelucrarea lui pînă la comună.** Se cere urmărită de asemenea înfăptuirea propunerilor făcute în consfătuire, organizat mai temeinic **controlul activității pe toate treptele și schimbul de experiență**, aplicării tuturor măsurilor menite să ducă la îmbunătățirea muncii cultural-educative, pentru ca aceasta să contribuie din plin la înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. și de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie 1961.

M. RADIAN

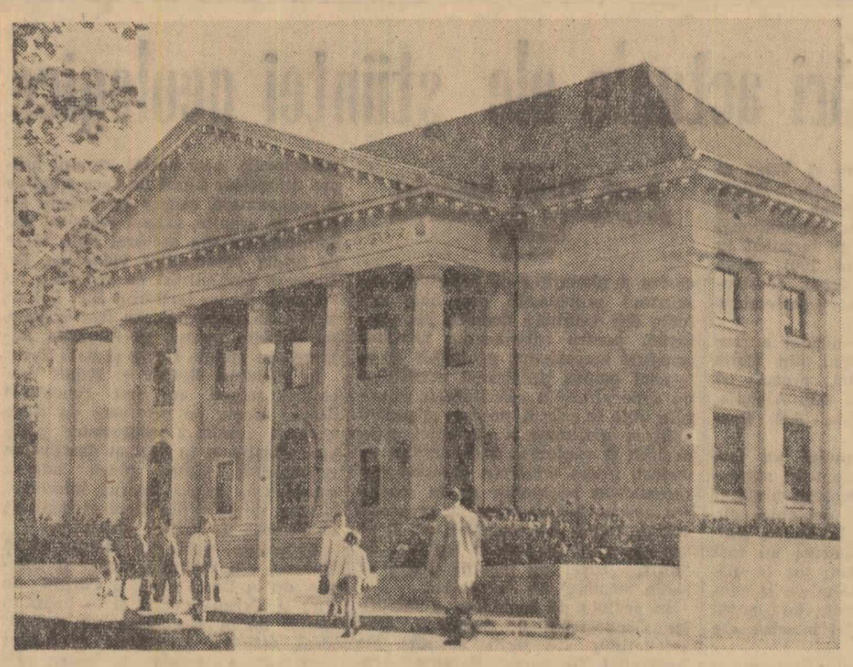

Orașul Odorhei s-a îmbogățit nu de mult cu un nou locaș de cultură, care este des frecventat de oameni ai muncii. În clișeu: noua casă de cultură

Foto: V. DRAGAN

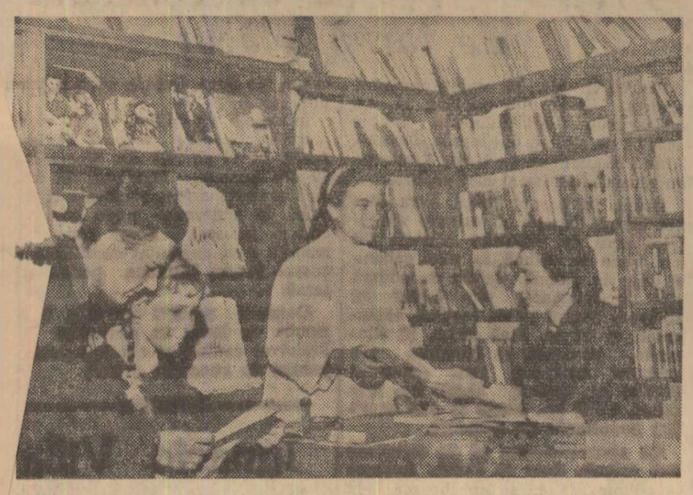

Aproape 38.000 de volume stau la dispoziția iubitorilor cărții la biblioteca centrală raională din Giurgiu. După cum se vede și din clișeu, numeroși cititori vizitează cu regularitate biblioteca de unde își aleg fiecare după gustul său cărțile care le vor procura o lectură plăcută.

Foto: M. ISPIRESCU

În Editura agro-silvică au apărut

AL. PRIADCENCU: Agrotehnica cerealelor păioase
64 pag. *1,20 lei*

ȘT. BĂLĂNESCU și GH. TROFIN: Agricultura generală și fitotehnie
598 pag. *16,30 lei*

M. MIHALACHE și M. BĂLAȘA: Legumicultura
388 pag. *12,40 lei*

GH. POZDÎRCĂ: Viticultura
244 pag. *8,35 lei*

S. BOERU: Ameliorații agricole
530 pag. *16 lei*

P. HERBERT și COLABORATORII: Zootehnie
400 pag. *11,50 lei*

C. BORDEIANU: Căile de sporire a producției de lapte
184 pag. *3,90 lei*

I. CURTOV, P. STOENESCU și I. SÎNTU: Îndrumătorul brigadierului zootehnic
280 pag. *6,50 lei*

M. S. OSMOLSCHI (traducere din limba rusă): **Întreținerea taurinelor în stabulație liberă**
112 pag. *2,25 lei*

M. MACHNACS: Avantajele fătărilor timpurii la oi
52 pag. *1,25 lei*

I. RESMERIȚĂ: Valorificarea pășunilor și fînețelor slab productive
156 pag. *4,60 lei*

Din activitatea căminelor culturale

IN COMUNA COROD, raionul Tecuci, s-a dat zilele acestea în folosință un nou cămin cultural cu 600 locuri, săli de lectură, încăpere specială pentru bibliotecă și altele. Noul local, construit prin contribuția voluntară a cetățenilor, este înzestrat cu aparat de proiecție cinematografică.

FORMAȚIILE ARTISTICE ale căminelor culturale din raionul Slatina participă în această perioadă la ștafeta culturală închinată zilei de 7 Noiembrie. Ștafeta cuprinde 5 etape. Echipele artistice din Schitu, Optași, Tufeni, Coteana, Brîncoveni și Cîrlogani au prezentat programe artistice închinate prieteniei romîno-sovietice la căminele culturale din Perișți, Negrești, Icoana, Brebeni, Piatra Sat și Doba. Formațiile de la căminele gazdă au prezentat și ele programe artistice în comunele vecine. (A. CONSTANTIN, *corespondent voluntar*).

ÎNTR-UN CĂMIN DIN ARGEȘ

Programul afișat la intrarea căminului cultural din Bascov-Pitești anunța o seară literară cu tema: „Figuri de colectiviști în file literare". Aproape 100 de cetățeni au urmărit cu atenție pe **Sidonia Șerbănescu**, bibliotecara sătească, care le-a vorbit despre felul în care literatura noastră nouă reflectă viața celor care au pășit pe drumul trainic și luminos al colectivizării. Doi profesori au citit apoi fragmente din cărțile apărute recent și anume: „A doua tinerețe" de Dragoș Vicol și „Drum deschis" de Șerban Nedelcu. În continuare s-au citit unele materiale editate pe plan local cuprinzînd realizări ale colectiviștilor din regiunea Argeș, ca și rezultate obținute de gospodăria colectivă din comună.

Ultimul material folosit de bibliotecară era o succintă descriere a modului în care au reușit colectiviștii din această gospodărie să obțină o cantitate mare de lapte de la fiecare vacă furajată. Cu acest prilej s-au auzit citate nume cunoscute tuturor: Smaranda Gheorghe, Elena Popescu, Ion și Florea Mihăilă, ș.a. Dar, faptele lor erau numai în parte cunoscute satului. Iată însă că seara literară a prilejuit tuturor celor prezenți să afle rezultatele unor colectiviști harnici care prin munca lor contribuie la întărirea gospodăriei lor colective și prin aceasta la bunăstarea generală.

Teme de acest fel, menite să trateze diferite aspecte ale creșterii și întăririi sectorului socialist al agriculturii sînt frecvente la căminul „30 Decembrie" și este pozitiv faptul că ele sînt strîns legate de preocupările concrete ale comunei. Asemenea teme sînt tratate și prin alte forme de activitate culturală: prin conferințe la serile culturale și la spectacolele artistice ale celor patru formații de amatori ale căminului ca și în cadrul celor 18 cercuri de citit.

Faptul că la căminul cultural există o activitate permanentă, cu o tematică legată de preocupările cetățenilor din comună, tematică ce îmbracă o varietate bogată de forme culturale, se datorește atît bunei orientări a tov. **Gh. Oiță** (colectivist și el) care este director la acest cămin de 9 ani, cît și sprijinului acordat lui de către comitetul executiv al sfatului popular comunal. Semnificativă în această privință este una din ultimele hotărîri ale comitetului executiv dată cu cîteva luni de zile în urmă, cu prilejul analizării activității culturale. Astfel, cu ajutorul căminului cultural a fost amenajat colțul roșu din colectivă care și-a început activitatea. Aici s-a ținut o adunare populară în care s-a analizat activitatea culturală, iar pentru copii s-a luat măsura să se organizeze spectacole speciale, corespunzător cu puterea lor de înțelegere.

Grija pentru conținutul activității culturale trebuie să fie prezentă în toate manifestările căminului. Dacă ea ar fi existat, echipa de dansuri n-ar fi pus în scenă așa-numite dansuri care nu fac altceva decît să idealizeze viața înapoiată și ignoranța. Directorul și activul cultural al căminului s-au lăsat însă furați de buna interpretare și au pierdut din vedere tocmai ceea ce era mai important: conținutul. S-a putut întîmpla aceasta și pentru că directorul căminului nu a cerut sprijinul consiliului de conducere al căminului ai cărui membri, oameni cu multă competență ca directorul școlii sau președintele gospodăriei colective, ar fi putut să-și spună părerea asupra repertoriului încă înainte de a se trece la repetiții.

Din aceeași cauză activiștii căminului sînt lipsiți de planul de perspectivă, care să înglobeze toate aspectele muncii. Deocamdată, planul de muncă al căminului se confundă cu programul săptămînal și el nu indică întreaga muncă de care trebuie să se ocupe conducerea căminului cultural.

Concluzia care se desprinde este clară: mai multă atenție atît din partea consiliului de conducere cît și din partea comitetului executiv al sfatului popular comunal pentru conținutul activității, pentru îndrumarea atentă, concretă a căminului.

ANA IOANID

Un ghid care se lasă așteptat

Reproducem textual cuvintele, șefului unei secții raionale de învățămînt și cultură:

— De mult ne tot promite direcția generală un ghid al directorului de cămin, dar nu se vede nimic. Și dacă întrebi ce se aude cu promisiunea ți se răspunde invariabil: aveți răbdare că apare curînd. Acum nu e vorba că ne-am plictisit așteptînd dar acest ghid-manual al directorului de cămin ne-ar putea ajuta mult în muncă...

Într-adevăr, Direcția generală a Așezămintelor culturale din Ministerul Învățămîntului și Culturii pune la grea încercare speranțele directorilor de cămine culturale. Ghidul directorului de cămin — la care biroul metodic lucrează de cîțiva ani — se lasă prea mult așteptat deși nimeni nu se îndoiește de oportunitatea publicării lui.

În actualele condiții cînd numărul căminelor culturale crește și noi cadre devin directori de cămine se impune mai multă perseverență în editarea ghidului amintit a cărui apariție e de dorit să fie cît mai repede semnalată.

OMAGIU MARELUI SCRIITOR PATRIOT

de acad. Traian Săvulescu
președinte de onoare al Academiei R.P.R.

Mihail Sadoveanu a pășit pragul morții.

Timid și adînc turburat, mă apropii de cel ce a fost Maestrul Sadoveanu, iubitul „Bădia Mihai" și de gigantica stîncă cu cărări tăinuite și pereți obli pe care o reprezintă opera sa literară.

Printre piscurile înalte ale reliefului literaturii noastre din ultima jumătate de veac, acela care în toponimia literară se numește Sadoveanu, se înalță ca Ceahlăul și Negoiul, dominînd copleșitor clăbucetele, măgurile și runcurile învecinate, ca să apară mai falnic din răsărit pînă în amurg, acoperit de pajiștea smălțată de flori.

Biografii, criticii și comentatorii vor scrie multe volume despre viața, gîndul și faptele lui Sadoveanu prinse ele însele în zecile de mii de file ale celor peste 100 de volume publicate încă din anul 1896. Istoricii de artă și criticii vor căuta paralelisme între făptura artistului și opera lui. În unanimitate, ei vor găsi o potrivire organică între om și operă.

Masiv, potolit, lent, înclinat adesea spre visare, dar și spre acțiune, cu vorbirea caldă, tărăgănată, traducînd în orice împrejurare un gînd curat, cinstit, cu gesturi puține și acelea foarte cumpănite, lăsînd pe seama expresivității feței mai mult decît pe aceea a mișcării mîinilor punctarea intențiilor, cu ochi mărunți, albaștri, care priveau de sub ștreașina pronunțată a arcadelor, departe, dincolo de marginile prezentului, Sadoveanu a fost dușman înversunat al răutății, minciunii, clevetirii, nedreptății.

Sadoveanu a avut o dragoste adîncă, primitivă, pentru natură. Opera sa dovedește o puternică pătrundere a fenomenelor animate și neanimate din lumea înconjurătoare, pe care a studiat-o ca un adevărat naturalist. La vînătoare în lunca Siretului, la pescuit de crapi în luncile împestrițate ale bălților, la pescuit de păstrăvi pe Bărnărel sau Sebeș, și-a uitat adeseori pușca sau undița, ca să privească zborul unui stol de rațe sălbatice, legănatul găinușei pe un fir de trestie, freamătul ierunciior din pădure. Întreaga operă a lui Sadoveanu este un mare cîntec al naturii, mai ales al celei moldovenești, împletit măiestru cu amintiri, ale vieții bătrînești, pe care vremurile și prefacerile de astăzi le-au stins, pentru a face loc alteia, mai luminoasă, mai bună și mai dreaptă, mai vie.

Sadoveanu ne-a invocat în lungul șir al povestirilor sale poezia Moldovei, cu rateșul pustiu la drumul mare, cu iazul încremenit sub lumina amurgului de toamnă, cu morile ghemuite sub sălciile grele de frunză, cu taberele de care dejugate pentru popas, cu povestitori neîntrecuți, mucaliți și nostalgici. Boul rumegînd agale, pe ogorul cu brazda de două degete, lia și scoarța țesute de hărnicia țărăncii în nopțile nesfîrșite de iarnă trec în desaga amintirilor. Locul lor, în ultimele cărți scrise de Sadoveanu, îl iau tractorul răscolitor de brazdă adîncă, proaspătă, electricitatea aducătoare de lumină și cultură în satele ținute odinioară sub obroc.

Ca și Eminescu, Sadoveanu a înțeles de la început că literatura noastră trebuie să-și găsească temelia firească în popor. Dovedit este că acei care au pornit de la artificialitate și de la imitație străină s-au poticnit chiar cînd au avut talent. Apatia, indiferența, inerția sau absurditatea vieții, absența unui ideal, teme scumpe individualismului burghez, le-au înăbușit creația. Literatura legată de popor are o înaltă misiune obștească, umanitară, este veșnic întreținută de seva ce-i vine de jos și merge drept înainte pe drumul vieții și acțiunii. Numai cei care au avut în vedere în opera lor literară elementul statornic, poporul și limba lui, au produs lucrări de valoare și durabile. Sadoveanu stă în fruntea acestora și mărturisește că: „fiecare neam trebuie să-și aducă nota sa în armonia obștească". Arta realistă a lui Sadoveanu a devenit internațională, a pătruns treptat în literatura altor popoare pentru că este profund și autentic națională. Manifestările poporului nostru, izvorîte din durere și bucurie, tristețea trecutului vijelios și obida ce părea că nu-și mai găsește sfîrșitul, cîntecele, basmele și doinele i-au servit lui Sadoveanu ca izvor nesecat de inspirație și i-au alimentat un succes ce nu l-a părăsit mai bine de 60 de ani.

Sadoveanu nu și-a găsit și nu-și va găsi imitatori; totuși arta lui nu a țîșnit din neant, ea are precursori. Letopisețul lui Ion Neculce i-a fost carte de căpătîi lui Sadoveanu. Expresia colorată și plastică, alternanța de jovialitate și tristețe, cugetarea ascuțită le găsim aidoma la Sadoveanu ca și la cel dintîi povestitor al nostru care, cum spune el însuși, a avut scrise năcazurile săracei Moldove în inima lui. Sadoveanu a făcut cu cartea „iscusită zăbavă", dar erudiția nu i-a turburat inspirația, nu i-a sticit stilul, nu i-a înstrăinat și banalizat vocabularul.

Al doilea mare dascăl al lui Sadoveanu a fost Ion Creangă, cea mai măiastră și artistică manifestare a poporului în arta cultă. Neculce, Creangă, Sadoveanu sînt dintr-o familie. Ei se succed în timp, fiecare purtînd o parte din specificul poporului, se întregesc. Prin Sadoveanu, Prislea familiei, ea ajunge pînă în vremurile de transformări de astăzi pe care bătrînii le-au visat și le-au dorit pentru ca poporul muncitor să-și croiască făgaș mai bun vieții lui de trudă și lipsuri.

Inadaptabilitatea și nemulțumirea lui față de orînduirea socială din trecut l-au determinat pe Sadoveanu să privească cu simpatie lupta poporului muncitor. Cînd scriitorul cel mai autentic, cel mai înzestrat și cel mai citit a încercat să facă critică socială, în timpurile cînd huliganismul își făcea drum în școli, în presă, pe stradă, pentru a acoperi samavoiniciile conducătorilor și mizeria mulțimii, burghezia i-a devenit total potrivnică. Cărțile lui cu povești frumoase, cu freamăt de frunze și susur de ape, cu viețiți și înfrîngeri au fost arse pe pietele publice. Viața i-a fost amenințată în repetate rînduri. În vremuri de cumpănă nu a rămas singur pentru că oamenii simpli și intelectualii progresiști i-au păstrat dragoste și admirație statornică, l-au ocrotit și apărat.

Ce drum lung a străbătut Sadoveanu în istoria literaturii noastre! Același drum, plin de hățișuri, cu urcușuri anevoioase pe care l-au străbătut un Balzac în literatură ca să scrie „Comedia umană" și un Beethoven în muzică ca să compună Simfonia 9-a. Un trecut vechi, plin de sînge și lacrimi se desfășură din pana lui Sadoveanu Sadoveanu a zugrăvit locuri, oameni, moravuri și năravuri din orînduirea socială în care a trăit.

A folosit condeiul ca să-și spună cuvîntul bărbătesc, limpede și despre rosturile și dreptul poporului. Din acea zi de 23 August 1944, un orizont nou s-a deschis poporului stăpîn pe soarta lui. Răfuiala care în trecut se făcea izolat, de la om la om, umilii eroi ai lui Sadoveanu fiind mai totdeauna cei înfrînți, trece în opera scriitorului pe plan de clasă. Pentru Sadoveanu adeziunea la socialism nu a fost un proces greu și de lungă durată; iar eroii pe care i-a zugrăvit, înfrățiți acum în muncă și năzuințe, au căpătat o conștiință a puterii și rolului lor revoluționar.

Din momentul eliberării patriei noastre, însușindu-și idealurile clasei muncitoare, Sadoveanu, fără nici o ezitare, s-a încolonat ca un soldat credincios în armata celor care luptă pentru dreptate, pentru libertate, pentru propășirea poporului, pentru apropierea prietenească, sinceră cu U.R.S.S. Adresîndu-se cărturarilor din țară, Sadoveanu îi îndeamnă parafrazînd cuvintele finale din Manifestul comunist: „Cărturari de pretutindeni din această țară, uniți-vă! Puneți-vă în slujba poporului. În voi mi-e nădejdea, între voi sînt sigur că se găsesc inimi devotate și lipsite de vicienie. Mă adresez tuturor acelora care socot că-și iubesc neamul, tuturor celor ce s-au socotit și se socotesc democrați. Căci o lumină nouă se revarsă din Răsărit".

Sadoveanu a participat activ la conferințe naționale și internaționale ale partizanilor păcii. Glasul lui a răsunat ca acela al unui vestitor al poporului muncitor din R.P.R. în simfonia luptătorilor pentru pace de pe întreg globul. Activitatea sa, pusă în slujba idealurilor nobile de pace ale omenirii, a fost distinsă cu premiul Lenin pentru întărirea păcii între popoare. La Uniunea Scriitorilor, a strîns pe tineri și pe mai vîrstnici și prin pilda și iubirea lui i-a îndemnat să pornească pe calea noii literaturi. La Academie, a muncit pentru buna așezare a instituției noastre, puse în slujba poporului și progresului. În Marea Adunare Națională, ca vice-președinte al Prezidiului și ca deputat, a fost părtaș la marile reforme pe care Partidul Muncitoresc Romîn le-a înfăptuit pentru zidirea temeinică a orînduirii socialiste. Fără preget, Sadoveanu și-a dăruit comoara sufletului său, iar poporul muncitor, recunoscător, a știut să-l răsplătească. Partidul l-a ajutat pe Sadoveanu să-și desăvîrșească opera sa, iar el a primit și folosit îndemnul. Partidul și clasa muncitoare l-au antrenat pe Sadoveanu să parcurgă cu vertiginoasă iuțeală distanța de la Cosma Răcoare, de la straniul Bardac, de la năpăstuitul Ion Ursu și de la Gavril Buzatu cei spînzurat și de la atîția umiliți și oropsiți ai soartei, pînă la Mitrea Cocor, cel instruit de partid în neagra perioadă a ilegalității și în prizonieratul din U.R.S.S. ca întors acasă să facă dreptate oamenilor de la Malu Surpat care se ofileau în umbra trecutului. Mitrea Cocor nu-și încrucișează brațele, nu pornește abătut dincolo de neguri, nu se îmbată, ci oprindu-și pornirile pătimașe, trăiește și luptă ajutat de învățăturile pe care le căpătase la colhozul din satul Tarasovca pe care am avut și eu cinstea să-l cunosc în anul 1945 în tovărășia lui Sadoveanu. Atunci l-am văzut pe Sadoveanu vărsînd lacrămi, cînd a dat cu ochii de copiii din creșa colhozului, aducîndu-și aminte de copilașii noștri mîncați uneori de porci în mijlocul ogrăzii părăsite, de vîrstnicii duși la muncă pe moșia boierului, alteori înecați în ciubărul cu apă sau arși în focul de pe vatră.

Concepția despre lume a unui scriitor se poate înțelege mai bine cunoscîndu-i atitudinea față de istorie. Cu cît artistul scriitor urmărește mai atent mersul istoriei, cu atît este mai bogat conținutul social al operelor lui, cu atît mai largă este sfera înrîuririi lui și cu atît este mai important rolul lui în viața spirituală a poporului și a omenirii. Privită prin această prismă, opera literară a lui Sadoveanu este asigurată de veșnicie ca și vrednicia poporului romîn și de rodnicie, ca și rodnicia muncii cinstite. Artistul este puternic cînd este apropiat de popor. Numai această legătură dă valoare obiectivă oricărei opere de artă. Unii artiști i se cere mai mult decît a fi maestru. El trebuie să știe că prin arta lui înrîurește pe toți oamenii, pătrunde în sufletul fiecăruia, vorbește în numele întregului popor. Adevărul acesta iese și mai puternic la iveală atunci cînd în viața unui popor au loc transformări hotărîtoare ca acelea pe care le trăim și cînd istoria pune în fața literaturii ca o sarcină importantă de a fi întotdeauna alături de strădania poporului. Datoria unui creator de forme spirituale este să simtă ritmul de muncă al maselor populare, pulsațiile dorințelor și nevoilor lor. Emoțiile care însoțesc munca sînt o sursă de vie inspirație creatoare, ca iubirea, ca natura, ca frumosul. Pe temelia generoasă și atît de bogată în conținut ideologic a realismului socialist, Mihail Sadoveanu a mers neșovăielnic de la întunericul trecutului pînă la lumina marilor înfăptuiri care se săvîrșesc sub ochii noștri.

Multe mai au de învățat scriitorii tineri de la Sadoveanu. O învățătură de mare folos este și aceea de a păstra curățenia și frumusețea limbii noastre. El au în mîinile lor o comoară pe care nu au dreptul să o risipească cu nesocotință. Dimpotrivă, au datoria să o îmbogățească cu noi împletiri artistice. După cum armoniile nu sînt făcute din zgomote, tot așa limba literară nu este alcătuită din stridențe supărătoare. Tăria cuvintelor nu dă vigoare, ci supără și nici spălăcirea frazelor nu dă bogăție limbii, ci numai îngroașe volumele. Cu cîtă economie și măestrie a folosit Sadoveanu cuvîntul concis, potrivit locurilor, oamenilor și timpurilor, cu ce talent și-a sculptat frazele în care nimic nu este de prisos sau ne la locul lui!

Sadoveanu ne părăsește cu inima ca o oglindă curată în care se răsfrîng limpede întîmplările vieții noi pentru care el a fost ziditor harnic, iar truda desfășurată i-a pus pe piept steaua de Erou al Muncii Socialiste. Sadoveanu a atins culmea pe care nu a atins-o încă niciun artist al prozei noastre. Scriitori, artiști, oameni de știință fac acum în acest ceas de durere, alături de întregul popor, cerc în jurul lui.

Pe fîșia de lumină pe care ai revărsat-o, scumpe prietene, luceferi noi ai literaturii se vor urca, ca și Dumneata, către slavă.

Preocupări actuale ale ştiinţei geologice

Prof. Virgil Ianovici
vicepreşedinte al Comitetului Geologic

Lucrările Congresului al V-lea al Asociaţiei Geologice Carpato-Balcanice, împreună cu acelea ale unor conferinţe cu caracter internaţional legate de Congres, s-au terminat în ziua de 22 septembrie 1961, după mai multe etape de lucru, desfăşurate cu începere de la 4 septembrie 1961.

Acest important eveniment a reunit 158 delegaţi străini din ţările membre ale Asociaţiei, precum şi invitaţi din alte ţări: R.P. Albania, Anglia, Austria, Franţa, R.D. Germană, India şi Italia.

La şedinţele Congresului au fost prezentate 140 de comunicări ştiinţifice privind activitatea desfăşurată şi rezultatele cercetărilor geologice din regiunile carpatice şi balcanice. Dintre acestea, 85 comunicări au fost susţinute oral şi au dat loc la discuţii largi privind rezultatele şi concluziile cercetătorilor din ţara noastră şi din celelalte ţări membre ale Asociaţiei.

Participarea geologilor romîni la această formă de manifestare în cadrul Congresului a fost masivă, jumătate din totalul de 140 de comunicări ştiinţifice aparţinînd cercetătorilor romîni din Comitetul geologic, din instituţiile de învăţămînt superior şi din unităţile de cercetare geologică ale ministerelor, departamentelor şi altor instituţii centrale. Au fost prezentate şi dezbătute, în cele 4 secţii ale Congresului, comunicări privind progresele realizate în următoarele domenii: mineralogie, geochimie, magmatism şi petrografie, în stratigrafie şi paleontologie, în tectonică, în geologie economică, hidrogeologie şi geofizică.

Analizîndu-se necesitatea dezvoltării cercetărilor geologice şi în alte domenii, Congresul a aprobat înfiinţarea unor noi comisii şi subcomisii care să acţioneze pînă la viitorul congres. Totodată s-a hotărît pentru activitatea de viitor a comisiilor şi subcomisiilor, întocmirea de către acestea a planurilor de activitate cuprinzînd problemele cele mai actuale din diferitele domenii ale geologiei, pentru satisfacerea nevoilor practicii cercetărilor geologice şi în special pentru precizarea condiţiilor de concentrare a substanţelor minerale utile în subsol, precum şi pentru mărirea simţitoare a eficienţei prospectării şi explorării zăcămintelor de materii prime minerale. Congresul a recomandat geologilor ca în studierea acestor probleme să se preocupe atît de latura lor teoretică, cît şi de cea practică, în strînsă legătură cu lărgirea bazei de materii prime în ţările membre ale Asociaţiei.

În şedinţa de închidere a lucrărilor Congresului la Bucureşti, şefii delegaţiilor din ţările membre ale Asociaţiei Geologice Carpato-Balcanice, cît şi reprezentanţi ai geologilor din ţările invitate au arătat în cuvinte elogioase rezultatele ştiinţifice — teoretice şi practice — ale Congresului şi au exprimat aprecierea lor deosebită pentru nivelul cercetărilor geologice din R.P. Romînă.

A doua parte a Congresului au constituit-o excursiile geologice organizate în regiunile Maramureş, Braşov, Argeş, Banat şi Dobrogea. În acest scop, colective de geologi romîni au pregătit ghidurile excursiilor, cu sintetizarea întregului material rezultat din activitatea geologică care a luat un mare avînt în anii regimului de democraţie populară. Aceste ghiduri însoţite de numeroase hărţi şi profile, au fost tipărite în diferite limbi şi puse la dispoziţia participanţilor, care au putut şi cu această ocazie să-şi dea seama de realizările geologilor romîni. În cadrul itinerariilor cercetate de participanţi, s-au purtat discuţii asupra diferitelor tipuri de roci eruptive şi sedimentare, asupra succesiunii fazelor de erupţie, asupra legăturii mineralizaţiilor din sectorul Baia Mare cu fazele erupţiunilor vulcanice, făcîndu-se paralelizări cu regiunile învecinate de pe teritoriul R.P. Polone şi R.S. Cehoslovace. Au fost vizitate, cu această ocazie, şi lucrările miniere din minele Herja şi Baia Sprie.

În regiunile Braşov şi Argeş specialiştii străini au luat cunoştinţă despre modul de rezolvare de către geologii romîni a problemelor grele ale flişului şi în special descifrarea raporturilor dintre pînza internă superioară, pînza internă inferioară şi zona de solzi din flişul cretacic de la curbura Carpaţilor Orientali.

Excursiile geologice de pe valea Dunării, din regiunile Banat şi Oltenia, de la Cozla pînă la Porţile de Fier şi Turnu Severin şi în împrejurimile Băilor Herculane au demonstrat justeţea concepţiei geologilor romîni şi a imaginii tectonice privind structura în pînză de şariaj a acestor regiuni deosebit de importante, din lanţul muntos al Carpaţilor.

Lucrările Congresului s-au încheiat în zilele de 18 şi 19 septembrie 1961 la Mamaia, unde participanţii străini au putut să cunoască atît realizările regimului nostru în ceea ce priveşte dezvoltarea staţiunilor de pe litoral, cît şi urmele de viaţă rămase aici de la popoarele din care a luat naştere poporul nostru.

Vor rămîne în amintirea tuturor participanţilor ritmul accelerat de înnoire a oraşelor şi satelor ţării noastre, înflorirea gospodăriilor agricole de stat şi a gospodăriilor agricole colective, portul naţional al săteniilor din diferitele regiuni, dansurile şi cîntecele echipelor de artişti amatori de la sate şi oraşe, ospitalitatea noastră tradiţională. Au făcut o deosebită impresie asupra participanţilor călătoria pe Dunăre cu vasul de construcţie romînească Oltenia, aspectele unice ale Deltei şi întreprinderea de valorificare a stufului de la Brăila.

Impresiile participanţilor, privind marile prefaceri şi dezvoltarea impetuoasă a economiei noastre naţionale cît şi nivelul înalt al cercetărilor geologice din R.P. Romînă s-au reflectat atît în declaraţiile cu caracter oficial, făcute de reprezentanţii diferitelor ţări, la Baia Mare, la Băile Herculane, la Braşov, la Piteşti, la Mamaia şi la Bucureşti, cît şi în cele difuzate prin radio şi presă.

Atît în timpul lucrărilor Congresului, cît şi în zilele de 20—22 septembrie 1961, după Congres au avut loc o serie de consfătuiri ale unor comisii din cadrul Congresului internaţional de geologie şi anume: Comisia Mezozoicului mediteranean, prezidată de prof. V. Ager (Anglia); Comitetul de redacţie al Hărţii tectonice a Europei, prezidat de prof. A. Bogdanov (U.R.S.S.); Comitetul Alpi-Mediterana, prezidat de prof. L. Glangeaud (Franţa). Scopul acestor consfătuiri a fost trecerea în revistă a realizării diverselor sarcini trasate în cadrul celui de al XXI-lea Congres internaţional de geologie ţinut la Copenhaga în august 1960, sarcini care trebuie realizate şi ale căror rezultate vor fi prezentate la cel de-al XXII-lea Congres internaţional de geologie, ce va avea loc în India în 1964.

Congresul a prilejuit încă o dată stringerea colaborării şi prieteniei între geologi. Cei de-al VI-lea Congres al Asociaţiei Geologice Carpato-Balcanice se va ţine în anul 1963 în R.P. Polonă, unde şi-au dat întîlnire participanţii la Congresul nostru.

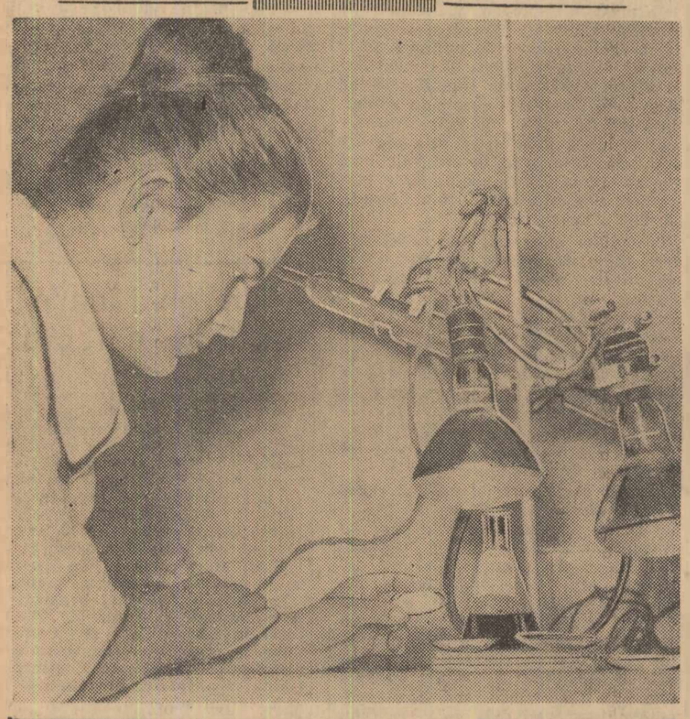

Ing. Mariana Cartiş de la fabrica chimică „Sinteza" din Oradea execută controlul uscării unor produse cu ajutorul razelor infraroşii
Foto: A. CONSTANTINESCU

Emisiune filatelică

Cu prilejul sosirii în Capitală a cosmonautului sovietic, maiorul Gherman Titov, Direcţia Generală a P.T.T.R. a pus în circulaţie o serie specială de mărci.

Această serie este formată din trei mărci pentru poşta aeriană, în valoare totală de 3,65 lei. Marca de 55 bani reprezintă nava „Vostok-2" în zbor cosmic, avînd ca fundal cuvîntul „Pace"; marca de 1,35 lei are portretul maiorului G. S. Titov în costum de cosmonaut, avînd în legendă numele navei şi data de 6.VIII.1961 (a călătoriei sale în Cosmos); marca de 1,75 lei reprezintă, de asemenea, portretul lui Titov împreună cu acel al maiorului Iuri Gagarin, primul om care a călătorit în Cosmos, avînd în legendă titulatura „Cuceritorii Cosmosului" şi datele de „12.IV, 6.VIII.1961" iar ca fundal dîra luminoasă a rachetei purtătoare pe care se profilează steaua cu cinci colţuri şi iniţialele C.C.C.P.

Mărcile sînt tipărite la tiefdruck, pe hîrtie cretată, în dimensiunile de 27/37,8 mm şi în culori diferite.

Pe întinsul regiunii Bucureşti, recoltatul porumbului a luat sfîrşit. În clişeu: Colectivista Steliana Mola din comuna Arsache, raionul Giurgiu, se bucură de recolta obţinută
Foto: M. ISPIRESCU

Ştiaţi că...

● PRIMA FEMEIE din lume celebră matematiciană a fost Hipatia, fiica lui Teon şi că în anul 400 a construit un aparat numit barilium pe care-l folosea la măsurat densitatea?

● TELUROMETRUL este un aparat care măsoară lungimi de zeci de kilometri cu ajutorul undelor decimetrice, eroarea maximă fiind de un centimetru şi că ECOMETRUL semnalează adîncimea mărilor şi oceanelor dînd de veste, datorită undelor ultrasonore, cînd sînt în apropiere bancuri submarine de peşti?

● CU 3000 DE ANI ÎNAINTE chinezii foloseau pentru măsurat timpului un cadran, care era un adevărat ceas ceresc, centrul cadranului fiind axa polară şi o stea servind drept indicator, aparatul purtînd denumirea de astrolab?

● S-AU CONSTRUIT TERMOMETRE care rezistă la temperaturi ce ating 1200 de grade, ele fiind formate din cuarţ curat în locul mercurului, conţinînd diverse aliaje metalice care topindu-se se dilată?...

● PE VREMURI existau diverse etaloane ale unităţilor de măsură ce se foloseau pe teritoriul voievodatelor din ţara noastră? Astfel cea mai răspîndită era „palma" care era un submultiplu al stînjenului (1 stînjen = 8 palme). Interesant este faptul că în documentele de vînzare-cumpărare a terenurilor se reproducea pe margine în mărime naturală palma sau a opta parte din ea — palmacul. În Moldova şi Muntenia se mai folosea pasul şi poşta, aceasta din urmă avînd 10.000 de stînjeni iar în Dobrogea poşta reprezenta drumul de două ore străbătut călare.

● SISTEMUL METRIC a luat naştere în Franţa în secolul trecut? Atunci s-a constituit o comisie de savanţi matematicieni şi astronomi care a lucrat timp de 6 ani măsurînd lungimea meridianului care trece prin Paris, şi anume între Dunquerque şi Monjois. Metrul reprezintă a 10-a milioana parte din sfertul meridianului şi această unitate de măsură a fost aprobată de o conferinţă internaţională ce a avut loc la Paris în 1875.

● PENTRU MĂSURAREA PRECISĂ A TIMPULUI oamenii de ştiinţă au construit diferite variante de ceasornice atomice şi că unul dintre acestea se bazează pe fluxul moleculelor de amoniac puse în legătură cu un rezonator?

● ÎN INTERIORUL PIRAMIDELOR temperatura variază în tot timpul anului în jurul valorii de 20 grade şi că se presupune că sarcofagele serveau drept etalon de capacitate şi masă?

● PE TERITORIUL ORAŞULUI POMPEI s-au găsit rigle de bronz divizate prin puncte marcate la distanţe egale?

● ÎN ANUL 1288 a fost montat primul orologiu din lume, pe clădirea catedralei din Westminster?

● PRIMUL APARAT care a semnalat cutremurele a fost inventat în China, în secolul I al erei noastre? Şi că acest aparat era format dintr-un vas de cupru care avea în interior un pendul susţinut de 8 arcuri îndreptate în diverse direcţii. În afara lui erau 8 capete de dragon, fiecare cu cîte o bilă de cupru. În caz de cutremur bila se rostogolea în direcţia de unde veneau undele cutremurului.

Pe urmele unui geniu

FOILETON

Faptele sînt de-a dreptul uimitoare! Analizîndu-le rămîi pal! Păşeam pe urmele unui geniu aproape de un an fără să-mi dau seama. De fapt, nu numai eu sînt vinovat de o asemenea eroare ci toţi timişorenii, fără exagerare. Toţi i-am simţit creaţia, dar am trecut-o cu vederea. Am simţit-o căci ea a pătruns în fiecare locuinţă, în fiecare bulevard, în fiecare stradă, a ajuns pînă în cartierele mărginaşe ale oraşului: în Mehala, în Freidorf, Fratelia, impunîndu-se cu o putere neobişnuită. Într-un cuvînt creaţia s-a făcut cunoscută, ce mai, ca o mare capodoperă a vremii; peste care noi semenii mărunţi ai geniului, era cît p-aci să trecem nepăsători.

Şi cred că nu greşesc dacă spun spre ştirea tuturora: urmaşii nu ne-ar fi iertat un asemenea păcat, atîta lipsă de consideraţie. Asta, deoarece se susţine deja în cercurile competente că, în materia ei, o asemenea dezlănţuire „super creatoare" n-a mai fost văzută. Cică ar ameninţa să pună în umbră şi să anuleze nemurirea lui Schiller, Goethe, a lui Newton şi Dante, a multor capete luminate de pînă acum ale omenirii. Asta fără a mai pune la socoteală pe Edison cu „mărunţişurile" lui căci — chiar şi telegraful (sic) nu suporţă comparaţiile cu noua... operă. Căci, ştiţi despre ce-i vorba? Despre P.T.T.; cu menţiunea că nu ne vom referi decît la prima literă, adică la P. (poşta) din Timişoara.

Ei bine, aflaţi dragi cititori că geniul de a cărui urme am dat zilele acestea îşi desfăşoară activitatea modest şi (din păcate) încă anonim undeva la poşta din acest oraş. Însuşi faptul că realizînd o aşa minune (mare) a ţinut totuşi să rămînă anonim, demonstrează cu ce geniu de calibru colosal avem de-a face. Şi culmea: Se zice că totul a pornit de la o pasiune banală: dragostea de sport, mai precis: de cros. Şi cum la Timişoara U.C.F.S.-ul a neglijat în ultima vreme să mai organizeze un cros de masă, „geniul" şi-a asumat el această încercare. Căci era într-adevăr o încercare măreaţă: omul şi-a imaginat nu un cros obişnuit la care să participe tineri sportivi, ci, unul de proporţii uriaşe la care să fie prezentă toată populaţia oraşului — tineri, vîrstnici, femei, bărbaţi, copii şi nu un cros prilejuit de anumite evenimente ci unul permanent cu o durată de 365 de zile, fără excepţie. Gîndit şi făcut! Aşa cum şade bine unui „geniu" cu funcţie la P.T.T... Şi iată, pe nesimţite timişorenii s-au trezit pînă la urmă... crosişti. Totul a reuşit de minune printr-o simplă trăsătură de condei în materie de organizare. Cică („geniul")! „primo — factorii poştali de la cele 10 oficii se regrupează la oficiul I de unde se pleacă zi de zi cu corespondenţă pînă în cele mai îndepărtate străzi ale oraşului". (Asta matematic înseamnă 20—30 km. pe zi pentru cei ce au aparţinut pînă atunci oficiilor îndepărtate, plus taşca de 10—15 kg. în spate). „Secundo — cetăţenii negăsiţi la domiciliu, indiferent unde locuiesc în oraşul Timişoara, vin să-şi ridice corespondenţa numai şi numai de la oficiul I. „Am zis".

Vedeţi ce simplu? Cele 10 oficii din Timişoara înfiinţate în toate cartierele au rămas... simple oficii — de primire — iar oficiul I a devenit un oficiu... compus. Potrivit planului de „Centralizare excesivă" corespondenţa nu se mai cartează la gară — de unde se ducea cu maşinile la oficii — ci tot la oficiul I. Potrivit „planului" factorii poştali trebuiau duşi cu maşina; dar ca totul ăsta a fost în cele din urmă abrogat — în mod tacit, practic nefiind posibil a-i aştepta pe toţi să-şi ia în primire corespondenţa... Iată aşa au descoperit timişorenii urmele „geniului"; pierzîndu-şi vremea cu drumurile lungi pînă la oficiul I după o scrisoare; oftînd compătimitor la apariţia factorului asudat de drumul făcut şi greutatea tăşcii.

Aşadar, că „geniul" există e un fapt cert. Un singur lucru nu au putut afla timişorenii: numele lui. Doamne ce l-ar mai... aplauda! Oare ministerul de resort nu le-ar putea da o mînă de ajutor? Căci oricum, anonimatul pentru un... „geniu" e un exces de modestie. Şi la o asemenea „invenţie" se cuvine, musai, un nume. Sonor sau nesonor dar trebuie. Şi, fără îndoială, el va rămîne „celebru" în analele pe anul 1961 ale Direcţiei regionale P.T.T. Banat.

VIRGIL LAZAR

Pregătiri pentru un concediu de iarnă plăcut

PLOIEŞTI (de la corespondentul nostru). Toamna a poposit şi pe meleagurile Văii Prahovei. Porţile caselor de odihnă din Sinaia, Buşteni, Azuga şi altele de pe Valea Prahovei au rămas deschise şi mai departe.

Acum, în pragul iernii, s-au luat noi măsuri menite să asigure viitoarelor serii de vizitatori condiţii tot mai bune de odihnă, în vile, cabane şi case de odihnă. Casele de odihnă sînt aprovizionate din vreme cu alimente pentru iarnă, legume, zarzavaturi şi fructe. Pînă acum, în silozurile, pivniţele şi blocurile alimentare existente s-au depozitat 180.000 kg. cartofi, 11.000 kg. murături, 8.000 kg. fructe şi alte cantităţi importante de alimente.

Ca aprovizionarea să fie completă mai trebuie doar ca O.C.L. Aprozar — Ploieşti să se grăbească cu livrarea cantităţii de 25.000 kg. ceapă, pe care trebuia să o fi trimis pînă acum.

În casele de odihnă se fac şi alte pregătiri pentru sezonul de iarnă. Astfel în 46 de vile din Sinaia şi în 30 din Buşteni, instalaţia de încălzire centrală a fost verificată şi revizuită. În staţiunile unde casele de odihnă folosesc drept combustibil lemnul, s-au depozitat cantităţile necesare pentru întreaga perioadă de iarnă.

Oamenii muncii vor găsi în perioada de iarnă în staţiunile Văii Prahovei confort şi condiţii prielnice pentru un concediu plăcut.

Ignacio Villa în ţara noastră

Ieri a avut loc la O.S.T.A. o conferinţă de presă cu renumitul cîntăreţ cuban Ignacio Villa, sosit în ţara noastră în cadrul acordului cultural dintre R.P.R. şi Cuba. Ignacio Villa (pe care marele poet spaniol Rafael Alberti l-a denumit un Garcia Lorca negru) este în acelaşi timp poet, compozitor şi pianist şi a evoluat în marile oraşe ale lumii. El va da o serie de recitaluri în Bucureşti (25 şi 29 octombrie), Constanţa (27 octombrie), Cluj (31 octombrie) şi Timişoara (2 noiembrie). În repertoriul său figurează cîntece populare clasice şi contemporane, folclor cuban şi vestitele „spirituals" negre, bucăţi de muzică uşoară modernă.

Recitalurile din Bucureşti vor avea loc în Studioul de concerte al Radioteleviziunii.

PĂDURILE VIITORULUI

Codrule, pădure deasă,
De ce mi te duci
de-acasă?
Cine-a prins a te tăia
Şi-mi ia frunza şi umbra?
(Cîntec vechi)

Dragoş Vicol

Am auzit deseori, în copilărie, cîntecul acesta. Cu dînsul pe buze coborau plutaşii şi tăietorii din munţi. Pe-atunci codrii plecau fără întoarcere. Golişti nesfîrşite răneau munţii cu cioatele lor albe, ca nişte cimitire în care fulgerele ar fi dezgropat mormintele.

Stăpînii de altădată ai munţilor nu se gîndeau la viitor. Şi dacă totuşi pădurile au renăscut din propria lor cenuşă, acest lucru se datoreşte oamenilor simpli, brigadierilor silvici, pădurarilor, inginerilor silvici, obşti.

Niciodată pînă în zilele noastre pădurile n-au cunoscut o atît de bogată întinerire. Niciodată pînă în zilele noastre ele n-au avut atîţia grădinari care să le crească „puii" şi să-i răsădească în locul arboretului bătrîn plecat în călătoria lui minunată de astăzi, spre şantierele construcţiei socialiste. O întreagă armată de ingineri, tehnicieni, brigadieri, pădurari, lucrători, trăind acolo, departe, prin văi ori pe înălţimi, stăruie cu pasiune şi abnegaţie în munca aceasta modestă în aparenţă şi totuşi atît de însemnată.

Am cunoscut acum şase-şapte ani pe unul dintre aceşti grădinari, crescători ai pădurilor viitoare. Pe atunci Dumitru Omulea era şeful brigăzii silvice Dornişoara. Un om înalt, voinic, plin de voie bună, comunicativ. Tocmai îşi isprăvise munca la cele trei pepiniere rătăcite undeva în mijlocul codrilor şi, coborît în colonia forestieră, făcuse un popas la bufet să cinstească un rachiu.

Am intrat în vorbă cu el. Dar Omulea nu s-a mulţumit, ferita sfîntul! să-mi dea informaţii... „aşa în abstract"...

— Musai trebuie să mergem la faţa locului!

Şi asta nu pentru că îşi închipuia că am să am cine ştie ce minunăţie de văzut, ci pentru că el nu putea vorbi despre „puii" lui fără să-i aibă în faţa ochilor.

Ne-au încărcat într-un camion plin de fete şi am purces. Fetele erau personalul lui Omulea. Tot drumul au cîntat. Un cîntec monoton şi totuşi atrăgător, ceva care semăna cu foşnetul pădurii ori cu murmurul izvoarelor.

Am ajuns la una din pepiniere şi acolo fetele s-au risipit ca un stol printre şirurile drepte, regulate şi verzi ale puieţilor. Pe mai puţin de un hectar de pămînt frămîntat gingaş peste patruzeci de mii de viitori arbori. O pădure întreagă!... Mici, tineri de tot, puieţii aveau parcă ceva din privirile mirate ale copiilor. Parcă se bucurau de mîngîierea mîinilor lui Dumitru Omulea şi parcă se răsfăţau... Şi omul acesta înalt, voinic, cu cascheta dată pe ceafă zîmbea ca şi cînd ar fi şoptit: „Hai, creşteţi cu tata... Copăcel-copăcel!"...

Pădurile lui Dumitru Omulea freamătă acum în vîntul înălţimilor. Unele împlinesc 30 de ani, altele abia s-au ridicat la statul unui om. Numai din pepinierele în care ne aflam aveau să se planteze într-un singur an vreo cîteva milioane de brădănaşi tineri. Pînă atunci Dumitru Omulea plantase, cu oamenii lui, cu tineretul satelor de munte, vreo 70.000.000 de puieţi la Prundul Bîrgăului, la Cîndreni, la Vatra Dornei şi aici...

...Am trecut nu de mult pe la Dornişoara. M-am plimbat prin păduri-le tinere plantate de Dumitru Omulea... El s-a dus în altă parte; a trecut peste munţii Rodnei să dea naştere altor păduri.

Însămînţări de toamnă

Poate părea ciudat să se vorbească de o „campanie de însămînţări" în pădure. Şi totuşi, la vremea cînd paltinii se îmbracă în portocaliu, iar păstrăvii urcă „la bătaie" în susul şiraielor, în munţi începe campania de însămînţare a pădurilor viitoare. Sate întregi pornesc spre cantoanele silvice să dea o mînă de ajutor pădurarilor şi brigadierilor silvici. Sute de hectare de parchete exploatate primesc sămînţă proaspătă, selecţionată, de molid în amestec cu brad şi paltin de munte, operaţie denumită însămînţare directă în masiv; pepinierele se lărgesc şi ele şi, totodată, se fac completări în suprafeţe însămînţate mai dinainte, dar în care mistreţii şi torenţii au făcut stricăciuni.

Este tulburător, în aceste campanii de însămînţări în pădure, faptul că oamenii care muncesc cu atîta îndîrjire ca să refacă podoaba munţilor ştiu că ei nu vor avea prilejul să le admire la vîrsta maturităţii. Şi asta pentru că pădurile de răşinoase cresc încet. Abia cînd împlinesc 100 de ani pot fi exploatate...

Şi totuşi, oamenii aceştia care muncesc la însămînţarea lor, economisesc sămînţă de molid, brad şi paltin, ca şi cînd dacă ar greşi cu ceva s-ar păgubi pe ei înşişi.

Un brigadier silvic din ocolul Coşna, Liviu Ivan, mi-a explicat:

— Bradul şi paltinul trebuie să dea rezistenţă viitoarelor păduri. Au rădăcini adînci şi puternice spre deosebire de molid. Or, furtunile fac mari stricăciuni în pădurile de molid. De aici înainte însă nu vor mai face...

M-am uitat la el şi am replicat:

— Bine, dar lucrurile acestea se pot verifica abia peste 60—100 de ani.

Liviu Ivan zîmbeşte:

— N-are a face! Pentru noi silvicultorii, o sută de ani e puţin. Noi facem planuri şi pe o mie de ani înainte. Numai în ocolul silvic Coşna, de pe suprafeţele însămînţate în 1961 se vor exploata în anul... 2061 circa 136.000 m.c. lemn de prima calitate.

Brigada „Frunză"

Am avut prilejul să cunosc la Teşna, o pădure din nordul ţării, în hotar cu munţii Rodnei, o brigadă originală. Mi-a prezentat-o şeful ei, Ion Frunză, un om negricios, uscat, care munceşte în pădure de vreo 50 de ani, adică de la vîrsta de 10 ani.

— Frunză Dorel, Frunză Emil, Frunză Ion, Frunză Reghina, Frunză Veronica, Frunză Floarea, mamă eroină şi soţia mea...

În total 17 Frunză. Adică din 20 de oameni ciţi numără brigada, 17 sînt membri ai familiei Frunză: fii, fiice, nurori, nepoţi, gineri. Toţi sînt specialişti în drenaje şi drumuri de pădure. Are şi pădurea ciudăţeniile ei. Şi în pădure se iscă ape care rod solul, torenţi care mută poţiuni întregi, care pustiesc zeci de hectare. Şi în pădure, ca şi pe întinsul şesurilor, se poartă bătălii aprige pentru cucerirea de noi pămînturi, pentru ca noi codri să-şi legene fruntea în vînt.

La Teşna, de pildă, a existat o tinoavă — adică o suprafaţă de goliste năpădită de ochiuri de apă — de cîteva zeci de hectare. Din pricina aceasta locul nu putea fi împădurit. Loc neted oarecum, mărginit de culmi împădurite, tinoava de la Teşna se întindea ca o pecingine a pădurii. Zic se întindea, pentru că în cursul anului 1960 ea a devenit un original şantier de drenaj. Lucrarea este opera brigăzii Frunză care, are de altfel, un „jurnal de bord" deosebit de bogat. A realizat asemenea drenaje, plus drumuri forestiere la Dornişoara, Tiha, Cîmpulung, Iacobeni, Salva-Vişeu, Sadova etc.

— Sîntem ca nişte cocori. În fiecare toamnă plecăm la drum. Avem tare mult de lucru! — mi-a explicat bătrînul Frunză, şeful brigăzii.

Au construit drumuri şi au drenat tinoave mereu în aceeaşi formaţie: cu Floarea care a născut 20 de copii în viaţa ei, mamă şi bucătăreasă, cu toţi ceilalţi, săpători harnici şi iscuşiţi.

Sub mîna lor, tinoava de la Teşna a devenit ogor fertil în care silvicultorii, cu sprijinul tineretului din sate, au semănat o pădure nouă în arborii căreia vor cînta mierlele şi vor zburda veveriţele şi din care urmaşii noştri vor scoate mii de metri cubi de lemn...

„Arborii-plus"

La cantonul Cucureasa, sus, în munţii Dornelor, l-am auzit pe pădurarul Ion Buliga vorbind despre nişte, „arbori-plus". Am ridicat nedumerit din umeri. Pădurarul m-a potrivit numaidecît:

— Veniţi să-i vedeţi... Merită!

Am bătut vreo trei kilometri pe jos şi am intrat într-un cadru neobişnuit, unde cresc de-a valma arbori bătrîni de peste 100 de ani şi arboret tînăr. Ion Buliga mi-a arătat nişte exemplare de o înălţime surprinzătoare, de 55—60 m. şi cu un diametru de 80—90 cm.

— Aceştia sînt „arborii-plus". Le spunem aşa pentru că sînt de un soi neobişnuit şi de o înălţime excepţională. Oferă cel mai bun lemn de rezonanţă şi claviatură.

Într-adevăr, arborii au nişte trunchiuri netede şi fără urmă de cep pe o lungime de 45—50 m. Stîrniţi de vînt, vibrează ciudat...

— Aici face studii tovarăşul profesor universitar Rucăreanu de la Institutul de silvicultură din Braşov. E un „codru grădinărit", rezervaţie a institutului. Ţine însă de cantonul meu.

De fapt, Ion Buliga este colaboratorul profesorului. El „grădinăreşte" codrul şi tot el îl supraveghează. Studiile profesorului l-au cucerit. Profesorul urmăreşte aici — explică pădurarul — metoda regenerării naturale a pădurilor, metodă care economiseşte un mare volum de muncă. Vrea să obţină, pe de o parte, cît mai mulţi arbori cu creştere excepţională, adică „arbori-plus" cu sămînţa cărora să însămînţeze noi suprafeţe, iar pe de altă parte, prin extragerea arboretului bătrîn, din cinci în cinci ani, sau din şapte în şapte ani, o nouă metodă de exploatare, „în trepte" care să dea posibilitate arboretului tînăr să se dezvolte în creşteri excepţionale, iar pădurea să nu dispară niciodată.

Pasiunea pădurii

Mă gîndesc la oamenii aceştia, „grădinari" ai pădurilor viitorului. De ani de zile, unii chiar de o viaţă întreagă trăiesc în creierii munţilor, în cantoanele lor, în împărăţiile nemărginite ale regimului vegetal, înfruntînd vîfore şi furtuni dezlănţuite, dînd naştere la noi şi întinse păduri, îngrijind pădurile tinere şi gospodărind pe cele ce trebuie să-şi ia drumul spre marile construcţii ale socialismului. Nici unul nu poate concepe să părăsească pădurea. Nici unul nu poate concepe să îmbrăţişeze o altă meserie. Şi asta, pentru că pădurea i-a cucerit cu viaţa ei nouă, clocotitoare, cu frumuseţile ei nebănuite. Pădurea a devenit şi ea, în anii noştri, un şantier uriaş în care pătrunde tehnica cea mai înaintată, unde oamenii au devenit oameni cu adevărat, unde se munceşte pentru bunăstarea şi fericirea patriei socialiste şi unde fiecare amănunt înnoitor ţine de creaţie.

...Îi ascultam pe inginerul silvic Gheorghe Neculce, şeful ocolului silvic Coşna, din raionul Vatra-Dornei, în raza căruia intră şi Teşna şi Cucureasa, vorbindu-mi despre planurile sale de viitor în legătură cu pădurea. Glasul îi vibra. Simţeam în fiecare cuvînt pasiunea pădurii. Îl priveam tulburat: omul din faţa mea e silvicultor doar de patru ani şi pasiunea pădurii l-a şi cucerit... Vorbea şi ochii îi străluceau. Şi mie mi se părea că văd oglindindu-se în ei pădurea... pădurea descoperindu-şi verdele închis al molizilor, incendiile portocalii ale paltinilor, argintul fluid al piraielor, verdele uşor albiriu al brazilor...

Teatrul de Stat din Sibiu a prezentat în deschiderea stagiunii 1961—1962 comedia scriitorului bulgar I. Şopov „Carnavalul". Regia spectacolului este semnată de Radu Stanca. În clişeu: scenă din piesă

CONGRESUL AL XXII-LEA AL P. C. U. S.

Ședința din dimineața zilei de 21 octombrie

MOSCOVA 21 (Agerpres). — TASS transmite: Lucrările Congresului al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice au continuat la 21 octombrie cu dezbateri pe marginea Raportului de activitate al C.C. al P.C.U.S., Raportului cu privire la proiectul de Program al P.C.U.S. și Raportului de activitate al Comisiei centrale de revizie.

Grija pentru fericirea și binele poporului

Primul vorbitor în ședința de dimineață a fost VIKTOR GRIȘIN, președintele C.C.S. din U.R.S.S. Triumful liniei generale a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a constituit principalul rezultat al perioadei de după Congresul al XX-lea al P.C.U.S. — a spus vorbitorul. El a subliniat că evenimentele din ultimii ani au confirmat justețea liniei partidului în domeniul politicii externe, îndreptată spre întărirea unității țărilor socialiste, asigurarea principiilor coexistenței pașnice a statelor cu sisteme sociale diferite, asigurarea păcii în lumea întreagă.

În noul Program al P.C.U.S. — a continuat Viktor Grișin — și-a găsit expresie înțelepciunea colectivă a partidului. Fiecare rînd al acestui document este pătruns de grija pentru fericirea și binele poporului care, nu numai că a aprobat în unanimitate Programul, dar a și trecut la realizarea lui.

Viktor Grișin a comunicat că la întrecerea pentru munca comunistă în întreprinderile Uniunii Sovietice participă peste 20 de milioane de oameni. 800 de întreprinderi au fost distinse cu titlul de onoare de colective ale muncii comuniste. Peste trei milioane de muncitori, ingineri și tehnicieni au devenit fruntași ai muncii comuniste.

Viktor Grișin a vorbit apoi despre legăturile internaționale ale sindicatelor sovietice. El a subliniat că sindicatele din U.R.S.S. rămîn credincioase principiilor solidarității proletare internaționale, principiilor internaționalismului. Clasa muncitoare și sindicatele sovietice — a spus Grișin — vor fi întotdeauna de partea fraților lor de clasă, de partea celor care luptă împotriva exploatării imperialiste, pentru libertate și progres social. Problema asigurării păcii este principala problemă care stă în fața clasei muncitoare internaționale. El a declarat în legătură cu aceasta că concluzia P.C.U.S. cu privire la posibilitatea preîntîmpinării războiului în epoca actuală însuflețește popoarele în lupta lor pentru pace.

A luat apoi cuvîntul ALEKSANDR GHITALOV, șeful unei brigăzi de tractoriști din colhozul ucrainean „Congresul al XX-lea al P.C.U.S.". Acest mecanizator este cunoscut în țară ca un om care luptă pentru recolte bogate, caută neobosit să ușureze la maximum munca manuală și, în ultimă instanță, s-o elimine în întregime din producția agricolă.

În brigada lui Ghitalov s-a realizat de mult mecanizarea complexă în cultivarea plantelor tehnice. De aceea brigada lui obține recolte bogate cu un preț de cost redus.

Anul acesta, brigada lui Aleksandr Ghitalov a recoltat cîte 75 chintale de porumb boabe la hectar. Ghitalov a amintit că fermierul american Garst, pe care mecanizatorul sovietic l-a vizitat în 1958 pentru a studia experiența acestuia în cultivarea porumbului, nu a obținut mai mult de 64 de chintale porumb boabe la hectar.

După cum a arătat Ghitalov, colhozul în care lucrează el încheie cu succes cel de-al 3-lea an al septenalului. Membrii artelului și-au îndeplinit angajamentele luate în cinstea Congresului al XXII-lea al partidului: s-au recoltat de pe fiecare hectar cîte 27,5 chintale de cereale (fără porumb) și s-au obținut numeroase alte produse.

Sîntem ferm convinși — a declarat în încheiere Aleksandr Ghitalov — că mărețul Program al construirii comunismului în țara noastră va fi îndeplinit.

Noul Program al P.C.U.S. — un important document politic și teoretic al epocii contemporane

MIHAIL SUSLOV, secretar al C.C. al P.C.U.S., care a luat cuvîntul la dezbateri, a declarat că al XXII-lea Congres al partidului va intra în istorie ca un măreț eveniment. P.C.U.S. — a spus el — s-a prezentat la acest Congres și mai puternic, fiind și mai apropiat și mai scump poporului sovietic, strîns unit în jurul Comitetului Central în frunte cu eminentul leninist, Nikita Hrușciov.

După cum a relevat Suslov, în primii ani care au urmat Congresului al XX-lea, partidul a dus o lupta principială împotriva opoziției înverșunate a grupului antipartinic care a încercat să abată partidul de pe calea leninistă, să-l reintoarcă la vremurile cultului personalității. În politica externă, grupul antipartinic, mai cu seamă Molotov, s-a opus prin toate mijloacele transpunerii în viață a liniei coexistenței pașnice. Partidul a zdrobit și a măturat din calea sa pe acești jalnici fracționiști.

Mihail Suslov a subliniat că proiectul noului Program al P.C.U.S. este un important document politic și teoretic al epocii contemporane. Însemnătatea mondială a noului Program constă în aceea că el stabilește căile și mijloacele pentru construirea societății comuniste.

Secretarul C.C. al P.C.U.S. a caracterizat noul Program ca fiind „o contribuție remarcabilă la tezaurul marxism-leninismului, o realizare științifică a partidului și a Comitetului său Central". Noi și noi milioane de oameni vor păși sub steagul marxism-leninismului — a spus el.

În condițiile în care oamenii muncii din toate țările au aprobat cu căldură proiectul de Program al partidului nostru — a continuat Mihail Suslov — atrage atenția faptul că în Albania proiectul de Program a fost publicat într-o formă cluntită și denaturată. Acest act neprietenesc al conducătorilor albanezi nu este întîmplător. Amplificînd la maximum cultul personalității, călcînd în picioare normele vieții de partid, conducătorii albanezi nu vor să se împace cu restabilirea principiilor leniniste ale vieții de partid, cu critica cultului personalității. Suslov a subliniat că acțiunile conducătorilor albanezi dăunează cauzei construirii socialismului în Albania însăși.

Referindu-se la reacțiile provocate de proiectul de Program al P.C.U.S. în lumea imperialistă și în tabăra social-democraților, Suslov a declarat: „Oricît s-ar strădui dușmanii comunismului, nimic nu poate stăvili înaintarea ideilor victorioase ale comunismului".

Criticînd pe social-democrații de dreapta — a spus Suslov — noi vrem să ajutăm consolidarea forțelor sănătoase din partidele social-democrate, să aducem aceste forțe pe drumul cel bun.

Mihail Suslov s-a ocupat, de asemenea, de probleme teoretice, în special de problema rolului statului în perioada construirii desfășurate a comunismului. El a apreciat ca antimarxistă concepția revizioniștilor iugoslavi în problemele statului.

Secretarul C.C. al P.C.U.S. a vorbit apoi despre sarcinile în domeniul muncii ideologice. El a declarat în încheiere: Programul nostru este realist și el va fi înfăptuit. Secolul nostru este secolul marșului triumfal al comunismului. Nu este departe timpul cînd toate popoarele vor merge pe această cale. Comunismul este ziua de mîine a întregii omeniri.

Gîndurile și simțămintele a milioane de luptători pentru un viitor luminos sînt îndreptate spre Moscova

Întîmpinat cu aplauze prelungite a luat apoi cuvîntul TODOR JIVKOV, conducătorul delegației Partidului Comunist Bulgar.

Astăzi, — a spus el — gîndurile și simțămintele a milioane de luptători pentru un viitor luminos sînt îndreptate spre Moscova, spre Kremlin. El a transmis Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, poporului Uniunii Sovietice, un salut și urări de succes din partea comuniștilor din Bulgaria și a întregului popor bulgar.

Partidele și popoarele frățești simt tot mai adînc, a spus Jivkov, rezultatele binefăcătoare ale liniei leniniste a Congresului al XX-lea al P.C.U.S., rezultatele lichidării cultului personalității — străin marxism-leninismului. Acest Congres, după cum a dovedit-o în mod incontestabil viața, a ridicat pe o treaptă și mai înaltă mișcarea comunistă și muncitorească internațională.

Todor Jivkov a apreciat Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. ca fiind excepțional de important, istoric și a subliniat însemnătatea sa pentru evoluția continuă a omenirii pe calea păcii, socialismului și comunismului.

Noul Program al P.C.U.S., a spus vorbitorul, este „un nou și măreț manifest al comuniștilor din lumea întreagă". Actuala conducere a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, în frunte cu Nikita Hrușciov, este o încercată conducere leninistă. Ea traduce neabătut în viață linia leninistă în toate domeniile construirii comunismului. Următoarele două decenii vor fi marcate în U.R.S.S. prin noi victorii ale comunismului.

Comuniștii bulgari, a declarat Todor Jivkov, consideră Programul P.C.U.S. ca un program de acțiuni al propriului lor partid, deoarece el reflectă interesele și aspirațiile vitale ale poporului bulgar. Șeful delegației Partidului Comunist Bulgar a arătat că planul de perspectivă pentru dezvoltarea economiei naționale a Bulgariei pe următorii 20 de ani prevede desăvîrșirea construirii socialismului și trecerea la construirea societății comuniste.

Temelia tuturor succeselor noastre, a subliniat Jivkov, rezidă în prietenia frățească, de nezdruncinat dintre poporul bulgar și popoarele Uniunii Sovietice.

Todor Jivkov a declarat că Partidul Comunist Bulgar și Comitetul său Central condamnă cu hotărîre linia politică greșită și orientarea aventuristă a conducerii Partidului Muncii din Albania. El a adăugat că acțiunile greșite ale conducătorilor albanezi duc la izolarea Albaniei de mișcarea comunistă internațională.

„În orice condiții și împrejurări partidul lui Gheorghi Dimitrov va merge umăr la umăr cu voi, cu partidul marelui Lenin" — a declarat Jivkov.

Încredere și mai mare în victoria socialismului și comunismului

Conducătorul delegației Partidului Muncii din Coreea, KIM IR SEN, întîmpinat cu vii aplauze, a declarat că proiectul noului Program al P.C.U.S., reprezintă un remarcabil document marxist-leninist, în care sînt înfățișate limpede căile concrete ale construcției comuniste în U.R.S.S.

Proiectul de Program al P.C.U.S. nu numai că stabilește țelurile și sarcinile luptei poporului sovietic, dar oglindește totodată idealurile și aspirațiile întregii omeniri, a spus Kim Ir Sen, adăugînd că „popoarele din lumea întreagă văd în proiectul de Program viitorul luminos al comunismului și sînt pătrunse de o încredere și mai mare în victoria socialismului și comunismului".

Subliniind că în lumea contemporană încheierea Tratatului de pace german este problema cea mai urgentă, Kim Ir Sen a declarat: Partidul Muncii din Coreea și poporul coreean sprijină întrutotul propunerile Uniunii Sovietice și ale Republicii Democrate Germane cu privire la încheierea Tratatului de pace cu Germania și la normalizarea situației în Berlinul occidental. Sprijinim pe deplin și fără rezerve măsurile întreprinse de guvernul sovietic pentru securitatea țării sale și a întregului lagăr socialist în fața amenințării imperialiste.

Kim Ir Sen a declarat apoi: Trupele americane trebuie să plece din Coreea de sud, iar problema coreeană trebuie să fie rezolvată de poporul coreean însuși fără vreun amestec din afară. Partidul și poporul nostru, a spus el, vor lupta și de acum înainte pentru unificarea pașnică a Coreei și pentru victoria socialismului în țară.

După cum a relevat Kim Ir Sen, unitatea și coeziunea lagărului socialist „este chezășia victoriei noastre, a cauzei noastre comune". El a arătat că P.C.U.S. este avangarda unanim recunoscută a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Întărirea coeziunii cu P.C.U.S. este datoria tuturor comuniștilor. Prietenia partidelor și popoarelor noastre este veșnică și de nezdruncinat — a declarat Kim Ir Sen.

Unitatea frățească și colaborarea popoarelor comunității mondiale socialiste corespund celor mai înalte interese ale fiecărei țări

Primit cu puternice aplauze a luat apoi cuvîntul HO ȘI MIN, conducătorul delegației Partidului celor ce Muncesc din Vietnam. El a vorbit despre lupta poporului vietnamez împotriva colonialiștilor, pentru eliberarea națională și socială.

În prezent, a spus Ho Și Min, în Vietnamul de nord poporul își dedică toate forțele construcției socialismului. Datorită ajutorului prietenesc al Uniunii Sovietice, al Chinei populare și al altor țări socialiste, Republica Democrată Vietnam a obținut mari succese.

Ho Și Min a dat citire salutului adresat celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. de Comitetul Central al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam, în care se subliniază excepționala însemnătate a Congresului P.C.U.S. pentru mișcarea comunistă și muncitorească.

Noul Program al P.C.U.S., se spune în mesajul de salut, dezvoltă în mod creator marxism-leninismul și îmbogățește tezaurul comunismului științific cu idei noi.

Partidul celor ce Muncesc din Vietnam, împreună cu celelalte partide frățești va lupta pentru întărirea unității lagărului socialist și a mișcării comuniste internaționale.

În mesajul de salut se exprimă convingerea că sarcinile formulate în noul Program al P.C.U.S. vor fi îndeplinite cu succes.

JUMJAGHIIN ȚEDENBAL, conducătorul delegației Partidului Popular Revoluționar Mongol întîmpinat cu aplauze prelungite, a subliniat că uriașa atenție cu care sînt urmărite în întreaga lume lucrările Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. se explică prin aceea că la Congres se discută problema celei mai raționale orînduiri a vieții sociale — societatea comunistă.

În noul Program al P.C.U.S., a spus Țedenbal, este sintetizată experiența Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a întregii mișcări comuniste internaționale. Aceasta, a adăugat el, este cea mai importantă trăsătură a Programului P.C.U.S. — cel mai măreț document al epocii.

„Unitatea frățească și colaborarea popoarelor comunității mondiale socialiste corespund celor mai înalte interese ale fiecărei țări" — a spus J. Țedenbal. El a subliniat în legătură cu aceasta că linia greșită a conducătorilor Partidului Muncii din Albania „aduce prejudicii cauzei noastre și în primul rînd poporului albanez".

Perspectivele construcției comunismului în U.R.S.S., a continuat șeful delegației Partidului Popular Revoluționar Mongol, întăresc și mai mult încrederea oamenilor muncii din toate țările în victoria definitivă a comunismului în lumea întreagă. El a spus: Programul P.C.U.S. va fi arma ideologică a popoarelor în lupta lor pentru viitorul luminos.

Vorbind despre succesele Republicii Populare Mongole în construirea socialismului, Țedenbal a arătat că în prezent, în fața poporului mongol stă sarcina desăvîrșirii construcției socialismului, ridicării economiei țării sale la nivelul statelor înaintate.

J. Țedenbal a subliniat însemnătatea ajutorului frățesc, dezinteresat pe care țările socialiste și, în primul rînd Uniunea Sovietică, îl acordă Mongoliei.

Ne mîndrim, a spus Țedenbal, că oamenii sovietici au deschis tuturor popoarelor drumul larg spre socialism și croiesc drumul spre comunism. „Generațiile viitoare vă vor cinsti întotdeauna pe voi, deschizători de drum ai comunismului", a declarat Țedenbal în încheierea cuvîntării lui de salut.

Cu aceasta a luat sfîrșit ședința de dimineață a Congresului.

Ședința din după amiaza zilei de 21 octombrie

Programul P.C.U.S. însuflețește poporul cuban

La reluarea ședinței în cursul după-amiezii, primul a luat cuvîntul BLAS ROCA, membru al conducerii Uniunii Organizațiilor revoluționare integrate din Cuba. Delegații și invitații la Congres au întîmpinat apariția lui Blas Roca cu ovații furtunoase. N. S. Hrușciov l-a salutat cu cuvintele „Viva Cuba!".

În cuvîntul său de salut, Blas Roca a subliniat că revoluția cubană patriotică, democratică și socialistă și dezvoltarea ei rapidă și cu succes reprezintă o strălucită aplicare în practică a tezei cuprinse în proiectul de Program al P.C.U.S. cu privire la caracterul epocii actuale, al cărei conținut îl constituie trecerea de la capitalism la socialism.

Vorbind despre transformările înfăptuite în Cuba, vorbitorul a declarat că revoluția din Cuba a condus poporul cuban pe calea construirii socialismului. Poporul Cubei a putut să-și mențină suveranitatea și independența recent cucerite, a putut să-și desfășoare revoluția nu numai datorită unității și luptei sale, ci și datorită solidarității oamenilor muncii din lumea întreagă, datorită țărilor socialiste și în primul rînd Uniunii Sovietice care i-au acordat un ajutor frățesc și dezinteresat.

Blas Roca a vorbit cu recunoștință despre marele ajutor multilateral acordat Cubei de către țările socialiste.

Revoluția cubană va mai avea să facă față unor noi încercări dar Cuba este convinsă că datorită solidarității popoarelor ea va învinge, va înfrunta orice încercări și va continua să înaintezi.

Blas Roca a denumit imperialismul nord-american dușmanul nr. 1 al revoluției cubane. Imperialiștii americani și agenții lor, a spus el, pun la cale noi provocări împotriva țării noastre. Vorbind despre baza militară a S.U.A. de la Guantanamo, Blas Roca a declarat că Cuba va reintra în posesia acestui teritoriu și americanii vor trebui să plece de acolo, dar că acest lucru se va face nu prin violență, ci pe baza dreptului internațional.

În aplauzele întregii săli Blas Roca a exclamat: „Poporul cuban stă de strajă revoluției sale. Un popor care este gata să-și dea viața pentru o cauză dreaptă, nu poate să fie înfrînt. Cuba va rezista".

Ne bizuim pe solidaritatea voastră, tovarăși sovietici, a spus Blas Roca. Revoluția cubană este invincibilă.

Șeful delegației organizațiilor revoluționare integrate din Cuba a declarat că proiectul de Program al P.C.U.S. însuflețește poporul cuban care soarbe din el forțe pentru a continua lupta.

„Sprijinim cu hotărîre poziția expusă de N. S. Hrușciov față de acțiunile nejuste ale conducătorilor Partidului Muncii din Albania, a declarat în continuare șeful delegației cubane.

Blas Roca și-a exprimat convingerea fermă că poporul sovietic va traduce în viață noul Program al partidului.

Emoționantă a fost clipa cînd s-a predat Prezidiului Congresului steagul național al Republicii Cuba. Delegații și invitații la congres au salutat cu o uriașă însuflețire urările lui N. S. Hrușciov: „Trăiască Cuba revoluționară!", „Trăiască poporul revoluționar al Cubei!", „Trăiască Fidel Castro, conducătorul revoluției cubane!", „Trăiască delegația poporului cuban în frunte cu tovarășul Blas Roca!"

Unitatea partidelor marxist-leniniste se întărește zi de zi

În numele celor două milioane de comuniști și al clasei muncitoare din Indonezia, D. N. AIDIT, președintele C.C. al P.C. din Indonezia, a transmis Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. un salut proletar.

El a relevat că comuniștii și toți oamenii muncii din Indonezia sînt întotdeauna entuziasmați de succesele poporului sovietic. „Nu încape nici o îndoială că poporul sovietic va îndeplini noul Program al P.C.U.S. și că în U.R.S.S. comunismul va fi construit".

Aidit a subliniat că în prezent pentru popoare s-a creat o situație internațională favorabilă. Desigur, că această situație — a adăugat el — nu e favorabilă pentru imperialiști și pentru dușmanii popoarelor. Pentru ei situația se înrăutățește.

Poporul indonezian, a spus în continuare Aidit, respinge internaționalizarea Irianului de vest și este ferm hotărît să elibereze pămîntul indonezian de colonialiști. „În această luptă nu sîntem singuri. Sîntem convinși că oamenii muncii din toate țările, inclusiv oamenii muncii din Olanda, vor sprijini revendicarea Indoneziei".

După cum a arătat Aidit, în prezent relațiile dintre Indonezia și Uniunea Sovietică „înfloresc rapid ca florile primăvara". Primăvara prieteniei dintre Indonezia și Uniunea Sovietică va fi veșnică deoarece „ori cum ar fi timpul, primăvara rămîne întotdeauna primăvară".

Nici calomniile antisovietice, nici uneltirile imperialiștilor nu sînt în stare să rupă prietenia pe care președintele Sukarno a denumit-o „prietenia tovarășilor de luptă", a declarat Aidit.

El a subliniat că unitatea partidelor marxist-leniniste de pe cele cinci continente se întărește zi de zi. „Imperialiștii să se cutremure în fața acestei unități. Viitorul aparține popoarelor".

Programul P.C.U.S. este steaua călăuzitoare a întregii omeniri

Hotărîrile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. — Congresul constructorilor comunismului — vor avea o uriașă importanță pentru mișcarea comunistă și muncitorească internațională — a declarat AJOI GOSH, secretar general al Consiliului Național al Partidului Comunist din India.

A. Gosh a transmis Congresului un salut din partea Partidului Comunist din India. El a declarat că succesele obținute de Uniunea Sovietică nu lasă nici o umbră de îndoială asupra faptului că sarcinile trasate în noul Program al P.C.U.S. vor fi îndeplinite.

Vorbitorul a arătat că Programul P.C.U.S. are o importanță istorică mondială și se situează pe același plan cu celebrul Manifest Comunist. „Programul P.C.U.S. este steaua călăuzitoare a întregii omeniri".

Relevînd că cercurile imperialiste urzesc planuri de agresiune, Ajoi Gosh a declarat: Partidul Comunist din India și păturile înaintate ale poporului indian sînt pe deplin conștiente cît de necesare au fost măsurile adoptate de guvernul sovietic pentru întărirea securității.

Poporul indian, a spus Gosh, vede în poporul sovietic un prieten sincer, care acordă Indiei ajutor în reconstrucția economiei naționale. Între India și U.R.S.S. s-au statornicit relații de strînsă colaborare.

„Vom depune eforturi pentru ca aceste relații de prietenie și colaborare să se dezvolte și pe viitor" — a declarat A. Gosh.

Din fiecare rînd al noului Program al partidului se desprinde o profundă încredere în popor, în geniul său creator, constructiv, a spus MARIA ROJNEVA. Ea a relatat delegaților la congres cum trăiesc și cum muncesc lucrătorii de la fabrica de stofe fine din Kupava de lîngă Moscova.

În decurs de 6-7 ani, în întreprindere s-a dublat producția de țesături. Aceasta este meritul colectivului întreprinderii, în rîndul căruia inițiativa creatoare cunoaște o largă dezvoltare. Aici au apărut inițiative patriotice cum sînt întrecerea pentru o producție suplimentară din materii prime economisite, instruirea pe scară largă și planificată a muncitorilor. Și nu este întîmplător că în fabrică productivitatea muncii a și depășit nivelul stabilit pentru sfîrșitul septenalului (1965). Nu de mult, fabrica din Kupava a devenit o întreprindere a muncii comuniste.

În viața textiliștilor au apărut tot mai mult elemente comuniste. De pildă, problemele cu privire la angajarea în serviciu și la desfacerea contractului de muncă se rezolvă nemijlocit în cadrul brigăzilor, de mult s-a renunțat la ceasurile de pontaj, salariile sînt plătite fără casier.

Textiliștii din Kupava aprobă cu căldură noul Program al partidului, a spus Maria Rojneva. În acest Program ei văd o întruchipare vie a tuturor năzuințelor lor: „Doar noi și dv., tovarăși delegați, vom trăi în comunism".

Pentru partidul comunist nu este nimic mai presus decît interesele poporului

ALEXEI KOSÎGHIN, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., și-a consacrat cuvîntarea sarcinilor în domeniul construcției economice. El a subliniat că Uniunea Sovietică a atins în prezent un nivel de dezvoltare cînd construirea societății comuniste a devenit o sarcină nemijlocită.

A. Kosîghin a relevat că, creînd baza tehnică materială a comunismului, Uniunea Sovietică nu copiază structura economică a celor mai dezvoltate țări capitaliste. „Noi creăm structura noastră proprie".

În U.R.S.S. peste o cincime din venitul național este folosită pentru construcția capitală, a arătat vorbitorul. A. Kosîghin a declarat că U.R.S.S. întrece S.U.A. în ce privește ritmul de creștere al volumului investițiilor. Totodată însă, a menționat el, ritmul construcției capitale nu corespunde încă cerințelor actuale.

În continuare, A. Kosîghin a abordat probleme ale proiectării construcțiilor industriale. El a relatat că se introduce un nou sistem de planificare al construcției capitale, care va fi oglindit în planurile pe anul 1962.

Vorbitorul a acordat atenție faptului că înfăptuirea sarcinilor de dezvoltare a economiei naționale cer perfecționarea continuă a conducerii economice, folosirea cea mai rațională a resurselor materiale. „Este necesară și pe viitor perfecționarea organizării producției în industrie, folosirea mai bună a rezervelor".

Partidul comunist conduce în permanență și consecvent treburile în așa fel încît nivelul de trai al poporului sovietic să fie cel mai ridicat din lume, a declarat A. Kosîghin, subliniind că proiectul de Program al P.C.U.S. deschide perspective largi pentru dezvoltarea economică și ridicarea bunăstării materiale a poporului.

Menționînd că investițiile în industria ușoară sînt în prezent mai mari decît cele prevăzute prin planul septenal, A. Kosîghin a comunicat că aproximativ în anul 1970 în U.R.S.S. producția pe cap de locuitor de mărfuri de consum popular va întrece nivelul celor mai dezvoltate țări capitaliste, inclusiv S.U.A.

„Pentru partidul comunist nu este nimic mai presus decît interesele poporului". Partidul există pentru popor și consideră că aceasta constituie sensul activității sale.

Alexei Kosîghin a subliniat că P.C.U.S. păzește întotdeauna cu mare atenție unitatea rîndurilor sale. În această ordine de idei el a relevat rolul important pe care l-a jucat zdrobirea grupului antipartinic. Membrii acestui grup, a spus vorbitorul, contaminați de cultul personalității, înăbușeau orice inițiativă, aducînd prin acțiunile lor grave prejudicii statului și poporului. „Cultul personalității nu trebuie să-și găsească loc în construcția comunistă".

A. Kosîghin a criticat cu asprime abaterile de la marxism-leninism care au loc în Partidul Muncii din Albania. Partidul nostru, a declarat el, va lupta și pe viitor cu toată intransigența împotriva oricăror denaturări ale marxism-leninismului.

A luat apoi cuvîntul G. I. VOROBIOV, prim-secretar al Comitetului de partid din ținutul Krasnodar. El a subliniat că oamenii muncii din Kuban luptă cu perseverență pentru dezvoltarea continuă a industriei și agriculturii ținutului. În ultimii cinci ani volumul producției industriale din Kuban aproape s-a dublat. Extracția de gaze s-a mărit în acești ani de 13 ori. În ținut a sporit considerabil producția agricolă. Anul acesta, în pofida secetei, pînă la 15 octombrie au fost vărsate în hambarele patriei 116 milioane puduri cereale — cu 35 milioane puduri mai mult decît pînă la aceeași dată a anului trecut.

În anii puterii sovietice Armenia s-a transformat într-o republică înfloritoare

Mărețele perspective ale construirii comunismului în U.R.S.S., schițate în noul Program al P.C.U.S., însuflețesc poporul sovietic, îl inspiră la noi fapte nobile, a declarat IAKOV ZAROBIAN, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Armenia.

I. Zarobian a caracterizat succesele obținute de Armenia sovietică în construcția economică și culturală. El a arătat că în 1961 volumul producției industriale va spori de 70 de ori față de nivelul din 1913. În anii puterii sovietice Armenia s-a transformat într-o republică înfloritoare cu o industrie care a atins un înalt nivel de dezvoltare și cu o agricultură mecanizată. Produsele industriei se exportă în 37 de țări.

După cum a relevat Iakov Zarobian în prezent în Armenia sovietică se produce mai multă energie electrică pe cap de locuitor decît în Italia, Japonia, Danemarca și în alte țări capitaliste. În ceea ce privește producția de energie electrică Armenia și-a depășit vecinii: Turcia de 15 ori, Iranul de 32 de ori.

Poporul armean a obținut aceste succese în familia națiunilor socialiste, datorită ajutorului tuturor popoarelor Țării Sovietice și în primul rînd datorită ajutorului poporului rus, a spus Zarobian.

Referindu-se la perspectivele dezvoltării economiei naționale a Armeniei I. Zarobian a anunțat că în cursul următorilor 20 de ani volumul producției industriale în republică va crește de 13 ori, producția de produse agricole de 3,5 ori, venitul național va crește de 12 ori.

Iakov Zarobian a subliniat excepționala importanță a hotărîrilor Congresului al XX-lea al P.C.U.S. pentru restabilirea normelor leniniste ale vieții de partid și pentru lichidarea urmărilor cultului personalității. El a subliniat că lupta împotriva grupului antipartinic a fost o luptă pentru puritatea marxism-leninismului.

I. Zarobian a arătat că Malenkov este vinovat de persecutarea cadrelor de partid nu numai din Leningrad și Bielorusia, ci și din Armenia.

El s-a raliat opiniei antevorbitorilor săi că Malenkov nu este demn de a fi membru al P.C.U.S.

Cu cuvîntarea rostită de I. Zarobian a luat sfîrșit ședința de după-amiază a Congresului.

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. își va continua lucrările luni 23 octombrie.

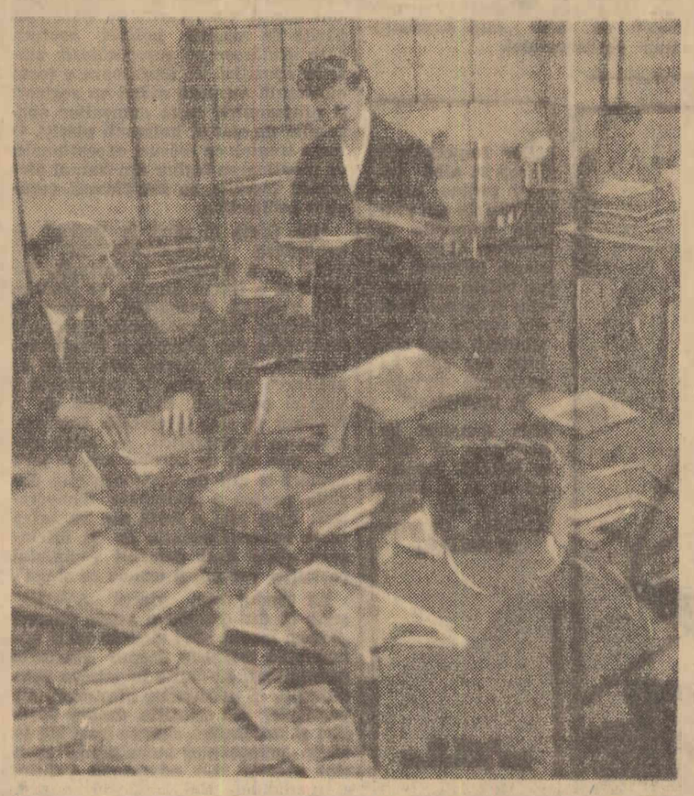

În fiecare zi pe adresa Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. sosesc mii de scrisori și telegrame. Întreaga țară sovietică anunță noi succese în muncă obținute în cinstea Congresului. Fotografia înfățișează cartarea corespondenței sosite într-o dimineață.

In centrul atenției opiniei publice mondiale

CAIRO 21 (Agerpres). — TASS transmite: Popoarele continentului african manifestă un mare interes față de lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. „Nu poate fi îndeajuns de apreciată importanța pe care o are pentru Africa, pentru mișcarea de eliberare națională a popoarelor africane cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. și proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice prezentat spre examinare Congresului", a declarat într-un interviu acordat corespondentului agenției TASS, președintele Biroului de la Cairo al Frontului unit sud-african Mzivadili Piliso. *„Din succesele lagărului socialist* — a subliniat Piliso — *noi sorbim forțele și avîntul în lupta noastră împotriva principalului nostru dușman în Africa — imperialismul și colonialismul".*

„Sîntem întrutotul solidari cu proiectul de Program al P.C.U.S., a declarat unui corespondent al Agenției TASS. Uera Ambito reprezentantul din Cairo al Uniunii naționale africane din Kenya (Kanu). *Capitolul din proiectul de Program în care este vorba de mișcarea de eliberare națională corespunde pe deplin țelurilor și sarcinilor noastre".*

„Cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., a spus în încheiere Ambito, *constituie un eveniment de mare importanță internațională, și nu încape îndoială că Congresul și hotărîrile sale vor avea un puternic ecou pentru lupta antiimperialistă a popoarelor de pe continentul african, care se intensifică pe zi ce trece".*

*

HAGA 21 (Agerpres). — TASS transmite: „Cuvîntările lui N. S. Hrușciov la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. constituie o dovadă a forței și siguranței primei și celei mai puternice țări a socialismului care construiește viitorul întregii omeniri", **a declarat într-o convorbire cu un corespondent TASS cunoscutul scriitor progresist și activist de frunte pe tărîm obștesc din Olanda, Theun de Vries. Forța, siguranța și claritatea sarcinilor de viitor al cărui tablou l-a prezentat în mod convingător în numele partidului N. S. Hrușciov, a declarat Theun de Vries, arată că se apropie sfîrșitul lumii vechi — lumea urei de clasă, exploatării, colonialismului și fărădelegilor.**

*

DELHI 21 (Agerpres). — Profesorul dr. **B. N. Ganguli** de la Universitatea din Delhi, cunoscut economist al Indiei, a declarat într-o convorbire cu un corespondent al agenției TASS că proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care se discută în prezent la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., deschide noi perspective în calea spre un belșug economic. **„Visul cu privire la crearea unui belșug de mărfuri și cu privire la transformarea muncii dintr-o obligație neplăcută într-o operă creatoare plăcută, a spus dr. B. N. Ganguli, îmi găsește oglindirea în Programul partidului drept țel care poate și trebuie atins. Această abordare nu este de domeniul utopiei. Ea trebuie considerată ca avînd o bază științifică și realistă".**

*

LONDRA 21 (Agerpres). — TASS transmite:

Cunoscutul fruntaș al vieții publice dr. **Hewlett Johnson**, decanul de Canterbury, a salutat apelul adresat de N. S. Hrușciov țărilor capitaliste pentru întrecerea cu Uniunea Sovietică în domeniul ridicării bunăstării popoarelor, și nu în domeniul înarmării. Johnson a declarat: **„Aș dori ca acest apel să fie acceptat. El ar corespunde celor mai scumpe aspirații ale popoarelor din întreaga lume".**

„Acest program, a spus Johnson, îmi produce o mare satisfacție și doresc să felicit poporul sovietic. Amintindu-mi de sacrificiile pe care poporul sovietic a trebuit să le facă în trecut, sînt fericit să aflu că viața lui devine pe zi ce trece tot mai bună".

Actualitatea INTERNAȚIONALĂ

IMAGINI ALE UNUI DRUM GLORIOS

Prin telefon de la trimisul nostru

Biblioteca „Lenin" se află nu departe de Kremlin, în dreptul porții Troițki, lîngă care se înalță silueta argintie a Palatului Congreselor. Zilele acestea, cînd pulsul istoricului forum al comuniștilor se simte pretutindeni, pe întinsul Uniunii Sovietice, numărul celor ce urcă scările monumentalei clădiri de pe strada Kalinin a sporit simțitor. Într-una din sălile bibliotecii a fost organizată o expoziție închinată Congresului al XXII-lea. Un mare număr de documente originale sau fotocopii, acte aparținînd Arhivelor de Stat ale Uniunii Sovietice, ediții rare ale operelor lui Lenin, apărute în timpul vieții sale, interesante fotografii, reconstituie cu mijloace pe cît de autentice pe atît de emoționante drumul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice din zorii secolului XX pînă în zilele noastre.

Iată o broșură îngălbenită de vreme, expusă într-una din primele vitrine. Este un exemplar din primul Program al partidului, adoptat în 1903. În alte vitrine se află pagini pe care recunoști caligrafia energică a lui Ilici, decrete semnate de Sverdlov și Kalinin, un exemplar din ziarul „Pravda" datat 25 februarie 1919, pe a cărui primă pagină este tipărit cel de-al doilea Program al partidului. Un simplu instantaneu fotografic este adesea mai elocvent decît o carte întreagă. O fotografie din 1924 înfățișează primul camion sovietic, alta din 1930 primul tractor ieșit pe porțile uzinei din Stalingrad. Tractorul poartă o inscripție: „Porunca lui Lenin a fost îndeplinită. Acesta este darul nostru Congresului al XVI-lea". O imagine din 1932 intitulată „Primul tractor la sat" înfățișează un bătrîn desculț, gîrbovit, de mînă cu un copil, privind mașina cu uimire. Alături, o altă fotografie din 1929 reprezintă colhoznici din Ural ascultînd radio la un aparat cu galenă... Unde se află astăzi copilul din fotografie care privea tractorul cu ochi mirați? Poate că lucrează pe unul din marile șantiere la Bratsk, sau la conducta de gaz-metan de peste 2000 km. de la Buhara la Ural... Și cîți tineri fotografiați în 1920 în laboratorul de fizică al Facultății muncitorești pe care frigul îi silea să rămînă îmbrăcați în paltoane și mantăi militare nu se vor fi numărînd printre savanții care au adus glorie științei sovietice?

Un panou prezintă vizitatorilor următoarele date: într-un minut se produc în Uniunea Sovietică 133,4 tone oțel, adică o cantitate din care s-ar putea face 44 autocamioane ZIL, 558.641 kWh energie electrică, o energie suficientă pentru a putea coace 112.000 tone de pîine, cantitate care depășește consumul de pîine al Moscovei pe 4 zile; 117.283 m.c. gaz, care ar putea face să ardă continuu vreme de 74 de ani ochiul unei mașini obișnuite de gătit; 12.477 m. țesături din care s-ar putea coase 4150 costume!

Imagini lapidare, concise ca o formulă matematică, dar cîtă putere de convingere, cîtă poezie se ascunde îndărătul lor!

La cîțiva pași de biblioteca „Lenin", în Piața Manejului, steagurile celor 15 republici unionale flutură în fața celei mai mari clădiri din Moscova destinată expozițiilor de artă plastică. Aci, în 35 de încăperi s-a deschis în ajunul Congresului Expoziția unională de artă plastică pe anul 1961. Figurile constructorilor comunismului la locuri de muncă, imagini din viața de fiecare zi, marile victorii ale poporului sovietic condus de partid, reprezintă tematica dominantă a acestei expoziții. Înfățișarea chipului drag al lui Lenin continuă să preocupe pe numeroși artiști din toate generațiile. Vizitatorii se opresc multă vreme în fața pinzelor „Împreună cu Lenin" de V. A. Serov, „V. I. Lenin" de pictorul ucrainian M. M. Bojii, a tripticului „Comuniștii" de G. M. Korjev. Numeroase lucrări se inspiră din anii Revoluției și ai războiului civil, din perioada primelor cincinale și a Marelui Război de Apărare a Patriei, dar desigur și din viața contemporană, din munca muncitorilor, colhoznicilor, a brigadierilor muncii comuniste, a făuritorilor septenalului. Un loc aparte ocupă adevărate poeme plastice închinate științei sovietice. Este vorba de cele două statuiete ale lui A. Kibalnikov „Progresul" și „Știința", mozaicurile lui A. Deineka. Folosind mijloacele unei arte monumentale grandioase, profund accesibile și mobilizatoare, lucrările expuse oferă o vastă panoramă a vieții de astăzi a constructorilor comunismului.

Vizita prin expozițiile închinate Congresului poate continua în multe alte locuri ale capitalei sovietice. Într-unul din noile blocuri din cartierul Verhnie Mnevniki s-a deschis o expoziție care cuprinde 57 noi complete de mobilă, în linii moderne și confortabile, destinate a înfrumuseța locuințele constructorilor comunismului. Muzeul de artă „Pușkin" găzduiește o retrospectivă de afișe închinată lui Lenin; în sălile Casei Centrale a Armatei Sovietice este deschisă expoziția „Armata sovietică și flota maritimă militară de strajă păcii și securității patriei noastre". La Expoziția realizărilor economiei naționale au fost aduse în cinstea Congresului 10.000 exponate noi. De asemenea, în mai multe pavilioane au fost organizate expoziții tematice.

Expozițiile au în ele întotdeauna ceva festiv, sărbătoresc. În atmosfera entuziastă a acestei zile ele sînt nu numai bilanțiere ci și prevestitoare, certe făgăduiri ale unor noi și grandioase succese.

B. BUZILA

21 octombrie 1961.

Reprimarea unei rebeliuni antiguvernamentale în Bolivia

LA PAZ 21 (Agerpres). — După cum anunță agențiile americane de presă, guvernul bolivian a reprimat o rebeliune antiguvernamentală. Căpetenia conspirației, Nunez Rosales, s-a sinucis după ce a fost arestat. Au mai fost arestate circa 30 de persoane printre care se află membri ai partidului creștin social și grupării cu caracter fascist Falanga socialistă, precum și trei ofițeri în retragere. Președintele Boliviei, Paz Estensoro a condus personal operațiunile militare de reprimare a rebeliunii. A fost proclamată starea de asediu în întreaga țară.

Acord cu privire la formarea guvernului de coaliție vest-german

BONN 21 (Agerpres). — TASS transmite: La Bonn au luat sfîrșit tratativele, care au durat aproximativ o lună de zile, între conducătorii Uniunii Creștin-Democrate — Uniunii Creștin-Sociale și ai Partidului Liber Democrat cu privire la formarea unui guvern de coaliție al R. F. Germane. Oficial nu s-a anunțat nimic despre rezultatele tratativelor. Totuși, în cercurile apropiate de Partidul Liber Democrat din Germania s-a aflat că între Adenauer și Strauss, pe de o parte, și Mende, pe de altă parte, s-a ajuns la un acord cu privire la coaliția guvernamentală în care se stabilește programul general de politică externă și internă al viitorului guvern și sînt repartizate portofoliile ministeriale. Cancelar rămîne președintele U.C.D., Adenauer, care a promis să părăsească acest post la sfîrșitul perioadei de activitate a noului Bundestag, fără a stabili, însă, un termen precis.

Acordul constituie de fapt o capitulare a președintelui Partidului Liber Democrat, Mende, în fața lui Adenauer. Înainte de a intra în vigoare, acordul urmează să fie aprobat de organele de conducere ale celor două partide.

Intensificarea pregătirilor americane de intervenție în Vietnamul de sud

SAIGON 21 (Agerpres). — **S.U.A. continuă cu febrilitate pregătirile de intervenție militară în Vietnamul de Sud.** Agenția FRANCE PRESSE relatează că trimisul special al președintelui Kennedy în Vietnam, generalul Maxwell Taylor, a conferit din nou la 20 octombrie cu șefii misiunii militare americane din Saigon, **„în timp ce senatorul democrat Stuart Symington, care se află într-o vizită „neoficială" în Vietnamul de Sud, a fost primit în audiență de Ngo Dinh Diem".**

Agenția U.P.I. relatează că **„oficialitățile americane țin în cel mai mare secret activitatea desfășurată de Taylor, activitate care ar putea duce la recomandarea către Kennedy de a trimite trupe în Vietnam".**

Un nou progres în rezolvarea problemei laoțiene

XIENG KUANG 21 (Agerpres). — Agenția CHINA NOUĂ anunță că la 20 octombrie postul de radio al unităților militare Patet Lao au salutat faptul că regele Laosului a acceptat formarea unui guvern de coaliție în frunte cu prințul Suvanna Fumma. Consimțămîntul regelui pentru crearea guvernului de coaliție în frunte cu Suvanna Fumma, *arată postul de radio*, constituie un nou progres în rezolvarea problemei laoțiene.

★

XIENG KUANG 21 (Agerpres). — Opinia publică iubitoare de pace a salutat numirea prințului Suvanna Fumma în fruntea unui guvern de coaliție, considerînd-o un pas important pe calea restabilirii păcii și liniștii în țară în speranța că vor urma și alte măsuri și anume constituirea guvernului de coaliție și unificarea forțelor armate ale părților beligerante.

Or, rebelii, credincioși tacticii lor, sau mai bine zis, tacticii americane de tergiversări, tărăgănează în fel și chip rezolvarea acestor probleme. Boun-Oum nu a răspuns nici acum la telegrama pe care i-a adresat-o Suvanna Fumma în care îi propune o nouă întîlnire între cei trei prinți pentru a discuta problema formării unui guvern de coaliție, întîlnire asupra căreia se căzuse anterior de acord. Mai mult decît atît, parlamentul scrie agenția americană UPI, refuză să recunoască pe prințul Suvanna Fumma în calitate de prim-ministru al viitorului guvern al Laosului aducînd argumentul că numirea lui de către rege în funcția de prim-ministru s-a făcut „fără consimțămîntul" parlamentului.

„LIBERTATE ALGERIEI!"

Puternice manifestații de protest ale populației algeriene din Franța împotriva represiunilor poliției și jandarmeriei franceze

PARIS 21 (Agerpres). — În cursul zilei de 20 octombrie, **la Paris și în alte localități ale Franței au avut loc puternice manifestații de protest ale populației algeriene, care locuiește în Franța, împotriva samavolnicilor și abuzurilor la care s-au dedat în ultimele zile poliția și jandarmeria franceză.**

În suburbiile muncitorești ale Parisului dis-de-dimineață au avut loc demonstrații ale algerienilor sub lozinca: „LIBERTATE ALGERIEI". **Multe femei au demonstrat purtînd copiii în brațe.** Poliția a împrăștiat pe manifestanți. După cum transmite agenția FRANCE PRESSE, poliția și jandarmeria au arestat 513 femei algeriene și 118 copii.

În cursul zilei de 20 octombrie au avut loc puternice manifestații și în nordul țării. Algerienii au întrerupt lucrul în fabricile și uzinele din Tourcoing, Lille, Valenciennes, unde numeroși muncitori care au refuzat să reia lucrul au fost arestați.

Represiunile împotriva algerienilor sînt condamnate cu hotărîre de opinia publică democrată franceză. Biroul național al Federației naționale a lucrătorilor din învățămînt, afiliată la C.F.T.C., a publicat o declarație în care subliniază că **„atitudinea poliției față de populația din Africa de nord și împrăștierea sîngeroasă a manifestațiilor algerienilor din ultimele zile nu pot fi prin nimic justificate".** Biroul național cere să se pună capăt războiului din Algeria pe calea tratativelor.

★

TUNIS 21 (Agerpres). — Ministrul Informațiilor al guvernului provizoriu al Republicii Algeria a dat publicității un comunicat în legătură cu represiunile comise în ultimele zile de poliția și jandarmeria franceză împotriva participanților la demonstrațiile pașnice ale algerienilor din Paris.

După cum transmite corespondentul agenției FRANCE PRESSE, în comunicatul dat publicității la Tunis, ministrul Informațiilor al G.P.R.A. atrage atenția opiniei publice internaționale asupra **„gravității acțiunilor criminale represive care continuă să se abată asupra cetățenilor algerieni, tunisieni și marocani care locuiesc în Franța".**

În comunicat se arată: Adresăm tuturor democraților francezi un apel să-și întărească acțiunile pentru a obține să se pună capăt represiunilor colonialiste și încheierea neîntîrziată a păcii în Algeria pe calea tratativelor.

In comunicat se precizează că „numărul celor uciși cu ocazia acestor demonstrații se ridică la 50, dintre care multe femei, iar numărul răniților se cifrează la cîteva sute. La aceasta se adaugă sute de dispăruți și mii de deportați. Provocatorii colonialiști și fasciști, se pregătesc să întreprindă noi acțiuni împotriva algerienilor deținuți în închisori și lagăre.

„New York Times"

„Există baze pentru negocieri asupra Berlinului"

NEW YORK 21 (Agerpres). — La 20 octombrie ziarul „NEW YORK TIMES" a publicat un editorial în care se pronunță pentru negocieri între Statele Unite și Uniunea Sovietică în problema Berlinului occidental. **„Există baze pentru negocieri asupra Berlinului și a Germaniei și ele trebuie explorate. Alternativa este de a continua pe calea primejdioasă ducînd spre o ciocnire cu rușii și război".** Editorialul preconizează retragerea parțială a trupelor sovietice și occidentale de pe teritoriul german și recunoașterea liniei Oder—Neisse ca frontiera permanentă polono-germană.

„Teama de negocieri din Statele Unite este lipsită de rațiune, subliniază editorialul, **și obstrucția la adresa tratativelor din partea Germaniei occidentale și Franței este, de asemenea, irațională... O soluție satisfăcătoare în problema Berlinului și a Germaniei occidentale poate fi găsită numai pe calea tratativelor".**

VICTIME...

BERLIN 21 (Agerpres). — Din München (R.F.G.) se anunță că pe una din șoselele Bavariei a murit strivită de senilele unui tanc american, Sofia Retzer în vîrstă de 35 de ani — mamă a doi copii. S. Retzer se găsea la volanul unui camion așteptînd să treacă o subunitate americană în marș. Pe neașteptate, din coloană s-a desprins un tanc și a strivit camionul. Sofia Retzer este prima victimă a manevrelor de toamnă ale trupelor americane care urmează să înceapă în Bavaria și la care vor participa 30.000 de soldați.

★

TOKIO 21 (Agerpres). — Potrivit datelor anunțate de autoritățile japoneze în perioada de ocupație americană a Japoniei 1945—1952 — au fost uciși 3.880 de japonezi și au fost răniți 5.291 de japonezi de către militarii străini. După aproape zece ani de la terminarea oficială a ocupației, guvernul japonez s-a hotărît să plătească fiecărei familii a celor uciși o indemnizație mizeră egală cu soldа pe o lună a unui soldat american aflat în Japonia.

Demonstrații antiguvernamentale în Republica Dominicană

CIUDAT TRUJILLO 21 (Agerpres) Situația juntei dictatoriale din Republica Dominicană se înrăutățește cu repeziciune. După cum transmite agenția U.P.I. la 20 octombrie în capitala țării, Ciudad Trujillo, s-au produs cele mai grave incidente din cele cinci zile de demonstrații antiguvernamentale la care au luat parte mii de studenți și locuitori ai orașului.

Corespondentul din San Juan (Porto Rico) al agenției PRENSA LATINA relatează că potrivit știrilor sosite în acest oraș din Republica Dominicană, **tinerii dominicani au pus stăpînire pe mai multe străzi din centrul capitalei pe care le-au declarat „teritoriu liber". Aici ei s-au barricadat și au rezistat atacurilor poliției fiind înarmați cu bucăți de fier, pietre, lemne și alte obiecte. Poliția a deschis focul. Se semnalează 4 morți și numeroși răniți în rîndurile manifestanților.** Aceeași agenție transmite că tot la 20 octombrie s-a aflat că un grup de **marinari dominicani au pus stăpînire pe o parte a plăjii orașului Santiago de los Cabulleros, al doilea oraș ca mărime din Republica Dominicană, pe care au declarat-o „teritoriu liber al Republicii".** Împotriva acestui grup au fost trimise unități ale armatei și poliției.

În fața valului mîniei populare familia dictatorului dominican Trujillo se pregătește să fugă din țară. Citînd declarația unui purtător de cuvînt al Departamentului de Stat al S. U. A. agenția ASSOCIATED PRESS anunță că guvernul Statelor Unite a hotărît să acorde vize de intrare în țară lui Hector și Arismendi Trujillo, frați ai fostului dictator Rafael Trujillo.

COMITETUL POLITIC: Poziția obstrucționistă a puterilor occidentale în problema experiențelor nucleare

NEW YORK 21. — Trimișii Agerpres, C. Răducanu și C. Alexandroaie, transmit: Comitetul Politic, principalul organ al O.N.U. după Adunarea Generală, a început să dezbată problema experiențelor nucleare. După cum se știe, timp de aproape două săptămîni 80 de delegați au participat la o amplă discuție asupra ordinei în care vor fi abordate cele opt probleme repartizate Comitetului de Adunarea Generală.

Încă de la început chestiunea priorității și a ordinei de discutare a agendei a impus delegațiilor o alegere între propunerea realistă a Uniunii Sovietice — de dezbatere cu primă urgență a problemei dezarmării, inclusiv interzicerea experiențelor nucleare — și discutarea separată a celor două chestiuni și implicit amînarea problemei dezarmării, într-un cuvînt, împiedicarea rezolvării lor.

Desfășurînd o vastă campanie demagogică, delegațiile S.U.A. și Angliei, uitînd că întreaga opinie publică cunoaște răspunderea exclusivă a acestor țări pentru eșuarea tratativelor tripartite de la Geneva, în scopul de a cîștiga sprijin printre delegații, au ajuns să declare că ar fi gata să semneze un tratat pentru interzicerea experiențelor nucleare. Se știe însă, și acest lucru a fost cu multă putere de convingere subliniat de reprezentantul R. P. Romîne în intervenția sa, **că tratativele de la Geneva au fost folosite de puterile occidentale drept paravan pentru intensificarea cursei înarmărilor și accelerarea pregătirilor de război.** Și delegatul Indiei, Krishna Menon, în cuvîntarea sa a demonstrat în fața comitetului **fățărnicia puterilor occidentale, care susțin că au respectat moratoriul atomic, în timp ce făceau pregătiri de luni de zile pentru reluarea experiențelor subterane, sau — cum este cazul Franței — făceau chiar experiențe cu arme nucleare.**

Se știe că Comitetul Politic a hotărît să discute simultan două rezoluții: una indiană, care cerea un moratoriu asupra experiențelor nucleare și alta americano-engleză de încheiere a unui tratat în același scop. Niciuna din aceste rezoluții nu a putut întruni sprijinul țărilor socialiste și nu numai al lor, întrucît astăzi a devenit incontestabil faptul că nici un fel de rezultate practice nu se pot obține într-o discuție ruptă de contextul problemei principale — dezarmarea generală și totală, după cum a subliniat în cadrul discuțiilor V. A. Zorin, conducătorul delegației sovietice. Acest lucru a reieșit și cu prilejul votului asupra rezoluției americano-engleze, cînd 44 delegații, prin 13 voturi contra și 31 abțineri, au arătat că înțeleg această idee fundamentală pentru viitorul tratativelor asupra dezarmării. Cît privește cele 54 de voturi favorabile obținute de această rezoluție „la capătul unor îndelungi și obositoare manevre procedurale" cum arăta ziarul „NEW YORK HERALD TRIBUNE", sînt exprimate de țările care fac parte din alianțele militare agresive sau urmează îndeaproape politica S.U.A.

După cum se vede, pînă acum poziția delegației S.U.A. nu numai că nu arată intenția de a se ajunge la un moratoriu asupra experiențelor nucleare — despre care vorbea cu emfază, însă în scopuri demagogice, Adlai Stevenson. Dimpotrivă, poziția delegației S.U.A. confirmă așa cum arăta „NEW YORK TIMES", „presiunile unor cercuri din Washington favorabile continuării experiențelor nucleare".

BERNARD LOWELL: O eroare care nu face cinste programului american de cercetări spațiale

WASHINGTON 21 (Agerpres). — Agențiile de presă americane au anunțat că la 21 octombrie Statele Unite au lansat de la Point Arguello (California) un satelit artificial de tipul „Midas" prevăzut cu un cilindru în care se află 350.000.000 ace mici de cupru. Odată cu plasarea satelitului pe orbită, aceste ace urmează să fie împrăștiate în spațiul cosmic. După cum transmite agenția U.P.I., Casa Albă a aprobat acest proiect „în ciuda opoziției astronomilor și altor oameni de știință care au declarat că cercetările asupra spațiului cosmic vor fi mult îngreunate". Aceeași agenție subliniază că proiectul, avînd drept scop ușurarea comunicațiilor radiofonice, va fi folosit în exclusivitate pentru scopuri militare de către guvernul american.

La puțin timp după anunțarea lansării satelitului, corespondentul din Londra al agenției FRANCE PRESSE a transmis o declarație a directorului Observatorului astonomic, Jodrell Bank, sir Bernard Lowell, în care acesta protestează împotriva acestei acțiuni a S.U.A. „După părerea mea — a spus Lowell — lansarea satelitului reprezintă o eroare care nu face cinste programului american de cercetări spațiale. Lansarea rachetei a fost executată în ciuda avizului contrar al Uniunii astronomice internaționale, al Uniunii internaționale a radioului științific și al Consiliului internațional al sindicatelor științifice care au exprimat părerea marii majorități a celor mai eminenți savanți din lume. Acest proiect — a declarat savantul englez — nu poate fi considerat drept o experiență științifică".

Timpurile colonialismului au apus

Declarațiile lui J. Nehru la Seminarul internațional „Problemele coloniilor portugheze" de la Delhi

DELHI 21 (Agerpres). — La 20 octombrie, în Palatul științei de la Delhi și-a început lucrările Seminarul internațional pe tema **„Problemele coloniilor portugheze"**, organizat de Consiliul indian pentru Africa. La lucrările seminarului participă numeroși reprezentanți ai vieții publice din coloniile portugheze.

Deschizînd seminarul, primul ministru al Indiei, Nehru, a arătat că lupta popoarelor coloniale din Africa pentru libertate constituie o mișcare istorică și un eveniment din cele mai importante ale secolului nostru. TIMPURILE COLONIALISMULUI AU APUS, DAR EL MAI EXISTĂ. COLONIALISMUL TREBUIE LICHIDAT DEFINITIV, a subliniat Nehru, **deoarece existența lui generează în lume încordare și constituie o cauză a izbucnirii războaielor.**

În ce privește eliberarea statului Goa, Nehru a declarat că nu este exclusă o acțiune militară. **Din punctul de vedere al securității Indiei, noi nu putem îngădui baze străine pe litoralul Indiei. Ele constituie o primejdie pentru noi. Ele constituie o primejdie și mai mare prin faptul că Portugalia este legată de alte puteri prin alianțe militare.**

În încheiere, Nehru a spus: Întreaga lume are sarcina să ajute popoarele Africii să se elibereze de calamitatea colonialistă și să-și cucerească libertatea. Oricît de grea ar fi această sarcină, a subliniat el, ea va fi îndeplinită.

★

CONAKRY 21 (Agerpres). — Amilcar Cabral, secretar general al Partidului African Independent din Guineea Portugheză și din insulele Capului Verde, a adresat o scrisoare deschisă guvernului portughez în care demască așa-zisele „reforme" promise de autoritățile portugheze pentru coloniile lor ca fiind „o simplă manevră cu scopul de a împiedica mișcările naționale pentru independență din Africa". Cabral cere guvernului portughez imediata recunoaștere a dreptului la autodeterminare a popoarelor din Guineea Portugheză și din insulele Capului Verde.

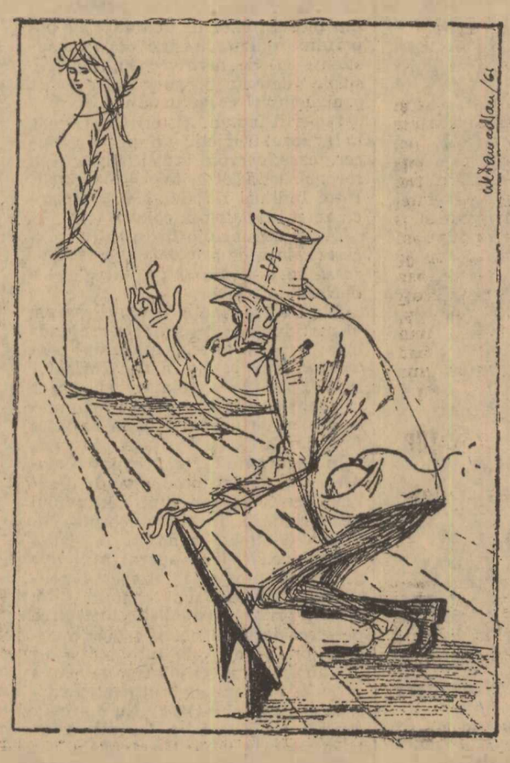

„Dar imperialiștii încep să aibă tot mai puține posibilități de a-și realiza planurile agresive. Ei se comportă întocmai ca un bătrîn neputincios și lacom, sleit din puteri, cu posibilități fizice slăbite, dar care își păstrează dorințele nesățioase"

(Din Raportul de activitate al C.C. al P.C.U.S. prezentat de N. S. Hrușciov la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.)

Desen de CIK DAMADIAN

În cîteva rînduri

● *În dimineața zilei de 20 octombrie guvernul gaullist a suferit un eșec în fața Adunării Naționale Franceze. În dezbaterea cu privire la prelungirea pe anul 1962 a unor impozite suplimentare, prelungire cerută de guvern, majoritatea deputaților s-au pronunțat împotriva acestei măsuri. Proiectul de lege propus de guvern a fost respins. (F.P.).*

● Mohammed Salmane, ministrul irakian al petrolului, a anunțat că în scurt timp va fi înființată o companie națională a petrolului din Irak, care va fi o societate pe acțiuni cu participație guvernamentală. (Ag.).

● *La 20 octombrie Adunarea legislativă din Urundi a ales pe Andre Muhirwa, ca prim-ministru al țării, în locul prințului Louis Rwagasore, asasinat mișelește în ziua de 13 octombrie a.c. (R.).*

● Autoritățile sud-africane au dat publicității rezultatele „alegerilor generale" pentru camera deputaților la care au luat parte numai alegători albi, cei 13 milioane de africani și nealbi fiind cu desăvîrșire excluși de la vot. Partidul naționalist guvernamental, care pregătește intensificarea discriminării rasiale, a dobîndit 105 locuri din totalul de 156. Partidul unificat din opoziție (adept al aceleeași politici rasiste) a obținut 49 de locuri iar partidele Uniunii naționale și progresist cîte un loc. (Ag.).

● *În Coreea de sud șomajul ia proporții. Potrivit ultimelor date, în Coreea de sud peste 80 la sută din numărul absolvenților colegiilor de diferite grade vin să îngroașe armata șomerilor din lipsă de plasamente. (Ag.).*

● La 20 octombrie a fost înregistrat un nou cutremur în regiunea orașului Concepcion (Chile). Populația orașului, cuprinsă de panică, și-a părăsit în grabă locuințele. Nu s-au înregistrat morți sau răniți. (F.P.)

În preajma alegerilor din Grecia

„Anexartitos Typos" despre prigonirea candidaților opoziției

ATENA 21 (Agerpres). — Ziarele grecești scriu că în preajma alegerilor care vor avea loc la 29 octombrie se comit zilnic abuzuri din partea autorităților și acțiuni ale teroriștilor împotriva adversarilor politici ai partidului guvernamental Uniunea Național-radicală (E.R.E.). Teroarea și samavolniciile sînt îndreptate în special împotriva candidaților și adepților Frontului agrar general democratic din Grecia (P.A.M.E.).

Sub titlul **„Demascăm în fața întregii lumi"**, ziarul „ANEXARTITOS TYPOS", referindu-se la prigoana la care sînt supuși candidații opoziției, scrie: **„Candidații sînt prinși, bătuți și tîriți în nesimțire pe străzi. „Necunoscuți" distrug cauciucurile mașinilor candidaților, grupuri de huligani îi pîndesc și aruncă în ei cu pietre. Cetățenii sînt urmăriți, arestați și trimiși în fața tribunalelor militare sau în deportare... Cetățenii care salută pe candidații opoziției sînt duși la secția de poliție, unde sînt bătuți. Chioșcurile de ziare sînt păzite de agenții poliției secrete, care urmăresc pe cumpărătorii ziarelor opoziției. Se desfășoară o farsă electorală absurdă avînd ca regizori și protagoniști casta oamenilor aparatului de stat și huliganii plătiți. O farsă tragică cu măsuri excepționale, cu menținerea legilor din timpul dictaturii fasciste, cu falsificarea voturilor militarilor.**

Din Creta și pînă la Rodopi — subliniază „ANEXARTITOS TYPOS" **— a izbucnit o furtună, iar ecoul ei a trecut dincolo de frontierele grecești. Barbariile comise la Litohorou, Alexandropolis, Skidra, și Zakinthos vor provoca o reacție internațională, deoarece este vorba de aplicarea unui plan de sugrumare a voinței populare. Este vorba de o lovitură de stat electorală. Dar majoritatea democratică** — scrie ziarul—**este atît de zdrobitoare în țara noastră și atît de arzătoare este dorința pentru o schimbare democratică, încît nici o forță nu va salva casta guvernamentală de la înfrîngere, chiar dacă oamenii regimului corupției vor mînji urnele cu sînge".**

La rîndul său, ziarul „AVGHI" scrie că din orașele și satele Greciei „sosesc mereu știri aidoma unor comunicate militare despre atacurile gangsterești săvîrșite împotriva candidaților și adunărilor electorale ale partidelor din opoziție, despre arestări și maltratări, despre atentate la viața „persoanelor indezirabile" cum sînt socotiți toți adversarii politici ai partidului E.R.E. Ziarul citează o serie de atacuri săvîrșite de huligani împotriva candidaților Frontului agrar general democratic din Grecia (P.A.M.E.), soldate cu rănirea unor oameni politici de vază din Grecia ca Brakoțulas, fost deputat, generalul Kosines, Kaburalos, Iliu, fruntaș al partidului E.D.A., Paximadas, Arghiropulos, fost ministru de Externe, molestarea sălbatică la Pireu a fostului deputat Hondromatidis.

Ziarele grecești relevă că nici candidații partidelor de centru nu sînt scutiți de atacurile huliganilor. La Mitiline „indivizi necunoscuți" au atacat pe fostul ministru Sifneos, fruntaș al „Partidului Progresist". Reprezentanții Partidului Liberal, condus de Venizelos, ai partidelor „Uniunea națională radicală" și „Uniunea de centru" au denunțat „o serie de incidente și măsuri împotriva candidaților lor".

Referindu-se la intensificarea terorii împotriva opoziției ziarul „TO VIMA" scria la 19 octombrie că E.R.E. recurge la violență împotriva alegătorilor care nu simpatizează cu acest partid pentru că E.R.E. își dă seama că și-a pierdut considerabil sprijinul în rîndul populației.

Într-o telegramă adresată adepților săi, publicată la 20 octombrie în presă, liderul „Uniunii de centru", Papandreu, acuză autoritățile de „acțiuni ilegale și teroriste" avînd drept scop „să terorizeze pe alegători pentru ca aceștia să voteze cu E.R.E.". Aceste acțiuni urmăresc „înăbușirea exprimării libere a voinței alegătorilor și încalcă constituția", a subliniat Papandreu.

★

PARIS 21 (Agerpres). — Ziarul „L'HUMANITE" publică telegrama de protest adresată de Asociația Internațională a Juriștilor Democrați ministrului de Justiție al Greciei, în care se cere să se pună capăt terorii împotriva candidaților opoziției și anularea legilor excepționale. Asociația a cerut, de asemenea, ca Comisia O.N.U. pentru drepturile omului să intervină pentru a asigura ținerea alegerilor în condiții normale.

★

ATENA 21 (Agerpres). — Revista greacă „Dromi Tis Irinis" (Căile păcii) a publicat o declarație a cunoscutului savant britanic Bertrand Russel în care acesta se pronunță împotriva prezenței bazelor militare americane pe teritorii străine și atrage atenția asupra pericolelor războiului nuclear. *„Ceea ce trebuie să faceți voi grecii — arată în declarația sa savantul englez — este să luptați pentru ca să scăpați de bazele americane, înainte ca poporul grec și monumentele civilizației voastre minunate să dispară în urma unui război nuclear".*

CINEMA

Festivalul Filmului Sovietic: 30 Decembrie: **Marele război:** Înfrățirea între popoare, 16 Februarie; **Aproape de soare:** Al. Popov, Al. Sahia, Floreasca; **Evdochia:** Magheru; **Cer Senin:** Patria, Elena Pavel, Gh. Doja, 23 August; **Învierea:** V. Alecsandri, Republica, I. C. Frimu; **Spectatori în oțsaid:** Miorița, Volga; **Patru în potop:** M. Gorki, 8 Martie; **Evdochia:** București; **De la Apenini la Anzi:** Lumina; **Strada Pierilor:** Central; **Genevieve:** Victoria, Flacăra; **Aleksandr Nevski:** Ilie Pintilie; **Secțiunea a 5-a:** Tineretului, Arta; **Taina cetății** — dimineața, **Ciclu de filme documentare** — după amiază; **Timpuri Noi:** **Ciclu de filme pentru copii,** dimineața, **Volga-Volga** — după amiază; **13 Septembrie:** Darclée; **Cultural:** **Unde nu ajunge diavolul:** C. David; **Cinci cartușe:** V. Roaită, Mosilor; **Leon Garros își caută prietenul:** Unirea, G. Coșbuc; **O familie de revoluționari:** T. Vladimirescu; **Lumină la fereastră:** Munca, Olga Bancic; **Vals pentru un milion:** Popular; **Cuibul vulturilor:** Donca Simo; **Acțiunea Cobra:** 8 Mai; **Tracul unui actor:** M. Eminescu; **Cerul Balticei:** seria II-a: Libertății; **Visul spulberat:** N. Bălcescu; **Dragoste de septembrie:** G. Bacovia; **De la Apenini la Anzi:** B. Delavrancea; **Raidul vărgat:** Drumul Serii, A. Vlaicu; **Ziua unei artiste și Din toamnă pînă în primăvară:** Griviță, I. L. Caragiale.

TELEVIZIUNE

9,00: Emisiune pentru copii: Filmul „Murzilka pe satelit" — o producție a studiourilor sovietice; Jocuri și întreceri pe rotile; Telejurnalul pionierilor. Poșta copiilor; 10,30: Emisiunea pentru sate; În jurul orei 15: transmisie de la stadionul „23 August" a meciului Rapid C.C.A.; 19,00: Jurnalul televiziunii; 19,15: Muzică ușoară românească și sovietică. Interpretează orchestra „Electrecord", dirijată de Theodor Cosma. Soliști: Roxana Matei, Sorina Dan, Florin Dorian și Nicolae Nițescu; 19,55: „Drumuri... drumuri". Din versurile lui A. Tvardovski; 22,20: Filmul documentar „Nichita Sergheevici al nostru", film primit din partea Studioului central de televiziune din Moscova; 21,50: Emisiune distractivă de Sady Rudeanu și Horia Șerbănescu. În încheiere, ultimele știri și rezultate sportive.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"